

JAARVERSLAG **2013**

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

Ruud Baars, algemeen secretaris	02
Charley Ramdas, vicevoorzitter	03

VERANTWOORDING CONGRESRESOLUTIES

0.0 ALGEMEEN

0.0.1 Behoud koopkracht voor werkenden en niet-werkenden	05
0.0.2 Activiteiten in de Europese Unie	09
0.0.3 Ontwikkelen van lespakketten voor het basisonderwijs	11
<i>Interview - Regiobestuurder zet gemeente Rotterdam aan tot gewoon goed werk</i>	12

1.0 Wie organiseren?

1.0.1 Vakbondswerk op bouwplaatsen samen met andere FNV-bonden	15
1.0.2 Aantrekkelijke partner voor de moderne werknemer	18
<i>Interview - Vakbond wijst hoofdaannemer op ketenaansprakelijkheid</i>	20

2.0 Waarop organiseren

2.0.1 Basislidmaatschap voor alle FNV-bonden	23
2.0.2 Betrokkenheid van leden bij cao's bevorderen	23
2.0.3 Inzetten op individueel advies	24
2.0.4 Preventie en voorlichting over werken met gevaarlijke stoffen	26
<i>Interview - Acties bij Van Wijnen hebben succes</i>	28

3.0 Hoe organiseren?

3.0.1 Lokale samenwerking met andere FNV-bonden	31
3.0.2 Streven naar een ongedeelde FNV	32
<i>Interview - Orgelbouwers hebben nog steeds een eigen cao</i>	34

4.0 Betrokkenheid leden bevorderen

4.0.1 Nieuwe vormen van vakbondswerk ontwikkelen	37
4.0.2 Betrokkenheid van jongeren bevorderen	39
4.0.3 Inloopsprekuren bevorderen voor maatschappelijke ondersteuning	41
<i>Interview - Grove schendingen van vakbondsrechten Qatar</i>	42

BIJLAGEN

Overzichten	45
Steun aan vakbonden wereldwijd	56

SOCIAAL JAARVERSLAG 2013

Sociaal jaarverslag 2013 - samenvatting	59
Tabellen en grafieken	60
Organogram FNV Bouw	64

VERKORT FINANCIËEL JAARVERSLAG

Samengevat bestuursverslag	66
Samengevatte jaarrekening 2013	68

'WE HEBBEN STAPPEN GEZET OM DE VAKBEWEGING TE VERNIEUWEN'

Als ik terugblader in het jaarverslag van vorig jaar, dan zie ik dat er niet zoveel veranderd is in onze sectoren. We zijn nog steeds in crisis, de werkloosheid loopt nog op en werkenden in de bouw zijn nog steeds bevreesd hun baan te verliezen.

De vooruitzichten zijn nauwelijks hoopvol. Nog steeds daalt het aantal geregistreerde bouwvakkers en ook bij FNV Bouw gaat de daling van het aantal leden door. Kortom weinig nieuws en weinig verheffends. We kunnen nu twee dingen doen: niets doen en wachten tot het voorbij gaat, of proberen er wat aan te doen. Volgens mij zijn we in 2013 vooral met dat laatste bezig geweest. Tegen de stroom in hebben we toch weer wat cao's afgesloten. Ook hebben we met werkgevers en de overheid initiatieven genomen voor sectorplannen. Daarmee kunnen we mensen aan het werk houden en door om- en bijscholing behouden voor de sector. Opnieuw zijn er sociale plannen afgesloten en hebben we duizenden individuele kwesties behandeld. En we hebben nieuwe dingen ontwikkeld, zoals een cursus solliciteren. Ook hebben we dit jaar intensief bouwplaatsen bezocht, zoals de A2 en de A4 en de Eemshaven. Dit alles heeft niet alle pijn bij onze leden kunnen voorkomen, maar het heeft op zijn minst de pijn verzacht.

De FNV staat weer op de kaart. Meer dan ooit komen we in het nieuws. Veel punten uit het sociaal akkoord zijn in 2013 uitgewerkt. We hebben niet kunnen voorkomen dat de politiek wat van het sociaal akkoord afknabbelde, maar door de bank genomen staat het akkoord nog overeind. Werkend Nederland beoordeelt de FNV positief en de populariteit stijgt nog steeds.

In 2013 hebben we ook de eerste stappen gezet om de vakbeweging te vernieuwen en te versterken. Alle bondscongressen stonden in het teken van de fusie. Leden konden voor het eerst rechtstreeks hun voorzitter kiezen en voortaan hebben leden het voor het zeggen in het ledenparlement. We hebben het hele jaar gebruikt om stappen te zetten richting een ongedeelde FNV. Bij FNV Bouw hebben we de sectoren ingericht zoals bedoeld in een ongedeelde FNV en er zijn nieuwe sectorraden gekozen en een nieuwe bondsraad. Ook de vereniging en de werkorganisatie zijn aangepast aan de ongedeelde FNV.

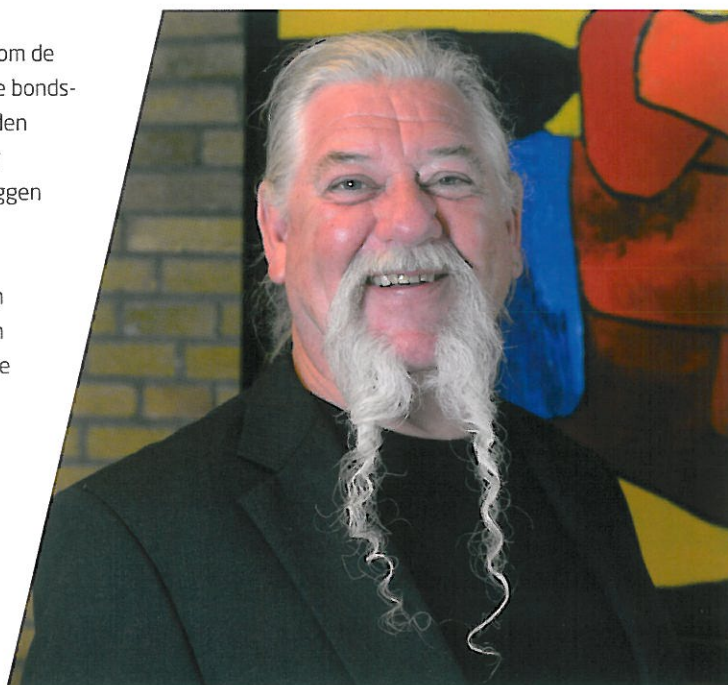
In het project bouwkolom hebben we het nieuwe vakbondswerk uitgetest. Daar hebben we vakbondswerk in de praktijk gebracht zoals we dat voor ogen hebben in de nieuwe vakbeweging. Dicht bij de leden en samen met de leden. Het gaat langzaam en het kost tijd, maar we zien dat het goed aanslaat bij onze leden en potentiële leden. We hebben stappen gezet en we zien resultaten.

Internationaal was FNV Bouw ook actief. Via de EFBH en de FNV in Brussel en in Geneve hebben we de Europese wetgevers proberen te beïnvloeden en voor onze zaak proberen te winnen. Via de wereldorganisatie van de Bouw- en Houtbonden (BWL) doen we dat op mondiaal niveau. We hebben veel projecten uitgevoerd met onze zusterorganisaties om werknemers over de hele wereld een kans te bieden op een beter leven.

Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de steun van onze kaderleden en medewerkers. Een dankwoord is dan ook op zijn plaats. Want net als in 2012, hadden we die steun ook dit jaar meer dan nodig.

Ruud Baars

Algemeen secretaris

'ANDERE VISIE OP DE ARBEIDSMARKT DRINGEND GEWENST'

Sinds het begin van de crisis is het werkloosheidscijfer in Nederland hard op weg naar een recordhoogte van 700 duizend werklozen. Alleen al in de bouwnijverheidssector zullen er volgens het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) eind 2013 ruim 80 duizend werklozen zijn.

Dramatische getallen met vaak dramatische gevolgen voor werknemers die werkloos zijn geraakt. Als je dan ook nog beseft dat voor velen weinig uitzicht is op een nieuwe baan, dan ziet de arbeidsmarkt ervoor 2014 slecht uit. Maar als de economie weer opleeft, zal dat niet betekenen dat er weer automatisch volop werk is en dat de arbeidsmarkt weer kleur krijgt op de wangen. Alleen al in de bouwnijverheid zien we een enorme vergrijzing waardoor over een paar jaar veel werknemers zullen uit-treden. Ook zorgt de jeugdwerkloosheid ervoor dat jongeren massaal zijn afgehaakt van de ooit florerende vak-opleidingen. Als we daar nog aan toevoegen de toege-nomen vervanging van werknemers door zzp'ers met alle gevolgen voor de financiering van sectorale regelingen en voorzieningen, dan is het duidelijk dat er iets wezen-lijks aan het veranderen is. Als klap op de vuurpijl hebben we nog te maken met een sterk toegenomen inzet van buitenlandse flexkrachten, problemen van uitbuiting en oneigenlijke concurrentie op de prijs van de arbeid. Het zal duidelijk zijn dat een andere visie op de arbeidsmarkt en paal en perk stellende maatregelen, zoals de invoering van ketenaansprakelijkheid, dringend gewenst zijn.

Al die sociaal-economische ontwikkelingen worden nog versterkt doordat bedrijven moeten innoveren. Want steeds meer ouderwets en degelijk vakwerk wordt ver-vangen door bijvoorbeeld prefab-constructies. Door deze ontwikkeling en door toename van uitbesteding van werk aan onderaannemers zullen grote bedrijven vaak alleen nog maar een regiefunctie vervullen. Ook ontstaat er een grote kloof tussen bouwplaats- en uta-werknemers, omdat ze steeds vaker bij totaal verschillende bedrijven werken. Dat dreigt de tweedeling in ons land alleen maar te vergroten. Niet alleen qua inkomen, maar ook wat betreft de kansen van werknemers om zichzelf te ont-wikkelen; duurzame inzetbaarheid. FNV Bouw waar-schuwt hier al langer voor. Niet voor niets pleiten we ervoor om meer te investeren in de ontwikkeling van werknemers. We zien het als een belangrijk werknemers-recht dat mensen zich kunnen ontwikkelen en genoeg

zekerheid, respect en een stabiel inkomen hebben om Gewoon Goed Werk te kunnen leveren. Dit waren de belangrijkste uitgangspunten voor het sociaal akkoord, dat wij in 2013 met het kabinet hebben afgesloten.

Het zal nooit meer worden zoals het was. Binnen twee, drie jaar verwachten we tekorten aan goed opgeleide vakkrach-ten. Daarom moeten we nu al beginnen jongeren aan te trekken. Via de sectorplannen kunnen win-winsituaties worden gerealiseerd door bijvoorbeeld oudere werknemers jonge leerling-bouwwerkers te laten begeleiden. Dat bepleitte FNV Bouw vorig jaar al in het generatiepact. Ook kunnen we verbindingen leggen met het energieakkoord. Er staan honderdduizenden huizen te wachten op energiezu-nige oplossingen. Dat vraagt om nieuwe, technische vaar-digheden en goed opgeleide werknemers. De sectorplannen kunnen daarin voorzien. Het biedt kansen voor jonge én oude werknemers die bereid zijn zich om te scholen en zich voor te bereiden op de bouwnijverheid van de toekomst.

Charley Ramdas
vicevoorzitter FNV Bouw

**VERANTWOORDING
CONGRESRESOLUTIES**

0.0 ALGEMEEN

0.0.1 FNV Bouw dient zich ervoor in te spannen dat de koopkracht van mensen met een uitkering en van werkenden met een salaris op minimumniveau tenminste gelijke tred houdt met de lonen.

GENOEG IS GENOEG

Op 16 maart organiseert FNV Bouw een bijeenkomst voor leden en kaderleden over de bezuinigingsmaatregelen van het kabinet. In plaats van te investeren bezuinigt het kabinet op de duur en hoogte van de ww en pakt het de ontslagbescherming aan. FNV Bouw is ook boos omdat het kabinet geen maatregelen neemt tegen schijnzelfstandigheid, draaideurconstructies en uitbuiting van werknemers. De boodschap is 'genoeg is genoeg!'. Dit zal niet de laatste keer zijn dit jaar dat FNV Bouw leden oproept om in actie te komen tegen de bezuinigingen van het kabinet.

KOOPKRACHT EN ECHTE BANEN

Op 30 november is de aftrap van de campagne Koopkracht en echte banen in de Jaarbeurs in Utrecht. Bijna tienduizend FNV-leden komen naar de Jaarbeurs om hun ongenoegen te uiten over de zes miljard extra bezuinigingen die het kabinet wil gaan doorvoeren. Koopkracht en echte banen is een gezamenlijke campagne van alle FNV-bonden en heeft als doel om de koopkrachtdaling te keren en echte banen te creëren. De koopkracht kan stijgen door in cao's een looneis van 3 procent te eisen. Echte banen zijn banen met genoeg zekerheid, waardering, een stabiel inkomen en genoeg tijd om kwaliteit te kunnen leveren.

ACTIES IN DE REGIO

In alle regio's wordt hard gewerkt om de start van de campagne op 30 november tot een succes te maken. Bestuurders, kaderleden en netwerkers van bureau bouw-kolom bezoeken bedrijven en delen campagnekranten en pamfletten uit. Diverse afdelingen organiseren thema-avonden om leden op te roepen mee te gaan naar de aftrap van de campagne in de Jaarbeurs in Utrecht. Kaderleden benaderen leden telefonisch. Ook via diverse sociale media en fnvbouw.nl is er veel aandacht voor de campagne. ■

CAO-ONDERHANDELINGEN

De verwachtingen over de resultaten van de cao-onderhandelingen zijn ook dit jaar somber. Er zijn vaak meerdere rondes nodig om de onderhandelingen vlot te trekken. In een aantal sectoren wordt zelfs actie gevoerd.

Voor een aantal cao's lukt het niet om tot een akkoord te komen. **Hieronder een greep uit de cao-onderhandelingen in 2013.**

Bouw-cao

Werkgevers beëindigen op 18 december 2013 de onderhandelingen voor een nieuwe cao bouwnijverheid. "FNV Bouw wil een bescheiden cao voor 2014", zegt de cao-onderhandelaar. Daarin willen wij onder andere een looneis van 2,5 procent, waarbij werknemers zelf een deel van de loonsverhoging betalen door tijdelijk twee roostervrije dagen in te leveren." Het zal nog tot maart 2014 duren voordat er een nieuwe cao bouwnijverheid is.

Cao Houtverwerkende Industrie

De onderhandelingen voor een nieuwe cao Houtverwerkende Industrie (HVI) gaan niet van een leien dakje. De werkgevers willen alleen verslechteringen en geen enkele loonsverhoging. In december 2013 komt het toch tot een principeakkoord met een loonsverhoging van 1,6% en een eenmalige uitkering van 75 euro. Een werkgroep onderzoekt de mogelijkheden van een levensfasebewust personeelsbeleid.

Cao Houthandel

FNV Bouw staakt de onderhandelingen voor de cao Houthandel op 10 december, omdat de standpunten teveel uiteen lopen. In lijn met de campagne Koopkracht en echte banen eist FNV Bouw een fatsoenlijke loonstijging, die zorgt voor koopkrachtbehoud van de werknemers. Ook wil de bond paal en perk stellen aan uitzendwerk. De werkgevers willen geen loonstijging en regels afschaffen op het gebied van roostervrije dagen, overwerk, seniorendagen, flexibele werktijden en vroegpensioenen.

Cao Timmerindustrie

Het lukt FNV Bouw een principeakkoord te sluiten voor de cao Timmerindustrie met een looptijd van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013. Werknemers die op 1 oktober 2013 in dienst zijn, ontvangen een éénmalige bruto-uitkering van 150 euro, naar rato van hun dienstverband.

Schilders-cao

Leden wijzen massaal het eindbod van de werkgevers voor de cao Schilders af. Men vindt het loonbod 'een sigaar uit eigen doos', omdat het wordt betaald uit het inleveren van een atv-dag en door de reiskostenregeling te verslechteren. Verder willen de werkgevers de vakantiebonnen en senioredagen afschaffen, de pensioenregeling versoberen en het individuele opleidingsbudget opheffen. FNV Bouw wil een fatsoenlijke loonsverhoging van 2,5 procent en de inhuur van uitzendkrachten en zzp'ers terugdringen. Dit jaar komen de cao-partijen niet tot overeenstemming.

Cao Afbouw

Ook de onderhandelingen voor de cao Afbouw verlopen moeizaam. De werkgevers houden vast aan de nullijn, verlaging van de jeugdlonen met 10 procent en verslechtering van loondoorbetaling bij ziekte. De werkgevers willen op verzoek van FNV Bouw wel de vakantiebonnen behouden, maar slechts voor één jaar. Ook willen de werkgevers van alle niet-gewerkte dagen (vakantie, roostervrij, kort verzuim en onwerkbaar weer) alleen het garantieloon betalen. Dit ligt in veel gevallen 15 tot 25 procent lager. Op 12 november 2013 legt FNV Bouw een eindbod bij de werkgevers neer, waarop de werkgevers afwijzend reageren. Het overleg wordt in 2014 hervat.

Cao Meubel

De werknemers in de meubelindustrie en meubileringsbedrijven moeten het doen met een loonsverhoging van 1,75%. De cao loopt van 1 juli 2012 tot en met 31 december 2014. De cao-partijen spreken af om een sectorplan voor de meubelindustrie op te stellen om de werkloosheid te bestrijden en de werkgelegenheid te bevorderen. In het sociaal akkoord is afgesproken dat er sectorplannen worden opgesteld voor een aantal sectoren.

Cao Natuursteen

In de sector Natuursteen lukt het wel om overeenstemming te bereiken voor een cao. De werknemers ontvangen een eenmalige uitkering van 150 euro bruto. Werknemers die arbeidsongeschikt dreigen te worden, krijgen al in een vroeg stadium loopbaanbegeleiding en omscholing. Dit moet voorkomen dat zij buiten het arbeidsproces vallen. Ook starten de cao-partijen met een digitaal hulpmiddel (www.natuursteenbanen.nl) om vraag en aanbod in de sector dichterbij elkaar te brengen.

Cao Mortel

Het lukt niet om dit jaar overeenstemming te bereiken over een cao voor werknemers in de mortel- en morteltransportondernemingen. Er is vooral discussie over een mogelijke 'urenspaarpot' en een vergoeding van de

reisuren en reiskosten. Reiskosten ontstaan doordat medewerkers op andere mortelcentrales worden ingezet. Met een urenspaarpot wil de werkgever de pieken in het werk opvangen. In deze spaarpot stort de werkgever de overwerkuren. Als er geen werk is, kan de werkgever de werknemer naar huis sturen. De niet-gewerkte uren worden afgeschreven uit de urenspaarpot.

Cao Orgelbouw

De werkgevers in de orgelbouw willen vanwege de crisis geen loonsverhoging doorvoeren, terwijl FNV Bouw een structurele loonsverhoging eist van 2,5 procent en eenmalig uitkering van 300 euro. Ook zet FNV Bouw in op het behoud van werkgelegenheid en van-werk-naar-werk-trajecten. De sector heeft last van een verlaging van de rijkssubsidie voor de restauratie van orgels.

Op 4 december ligt er een principeakkoord. **Lees het interview met regiobestuurder Bob Heij op pagina 38.**

Cao Woondiensten

Voor de werknemers in de sector Woondiensten lukt het wel om afspraken te maken over een nieuwe cao. De werknemers ontvangen een eenmalige uitkering van 250 euro bruto, naar rato van de arbeidstijd. Cao-partijen blijven inzetten op 'Duurzaam Meedoen' en reserveren hiervoor 150.000 euro. Dit geld wordt ingezet om individuele medewerkers te stimuleren met duurzame inzetbaarheid aan de slag te gaan en om praktijkinitiatieven te ondersteunen. Ook zal er een sectorplan worden opgesteld, volgens afspraken in het sociaal akkoord. Dit moet de werkgelegenheid in de sector bevorderen.

Cao Hiswa

Werknemers in de Hiswa krijgen een loonsverhoging van 1 procent. Ook ontvangen werknemers onder bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming in de ziektekosten van 100 euro bruto. Daarnaast zijn er in de cao afspraken gemaakt over de duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Cao Railinfra

In de Railinfra zijn acties nodig om tot een akkoord te komen. Er is veel ontevredenheid over de aanbestedingsprocedures ('altijd de goedkoopste'), waardoor de veiligheid van het onderhoudspersoneel op het spoor in gevaar komt. Ook eisen de spoorwerkers een garantie dat ze worden overgenomen door een andere aannemer wanneer die een aanbesteding wint. De acties zorgen ervoor dat er afspraken gemaakt worden over een nieuwe cao. In de cao maken werkgevers en bonden afspraken om mogelijk verlies van werkgelegenheid zoveel mogelijk via natuurlijk verloop te laten plaatsvinden. De werknemers ontvangen een structurele loonsverhoging van 2 procent.

En er komt een vitaliteitsprogramma voor oudere werknemers ('Fit naar de finish'), om ervoor te zorgen dat oudere werknemers gezond hun pensioen halen.

Cao Bikudak

Er zijn zes onderhandelingsronden nodig, vier actiebijeenkomsten en verschillende informele bijeenkomsten om een principeakkoord te bereiken voor de cao Bitumineuze en Kunststof dakbedekkingsbedrijven (Bikudak). "Geen cao om trots op te zijn. Maar gezien de moeilijke economische situatie in de branche en de verslechteringsvoorstellen van werkgevers is deze uitkomst het hoogst haalbare", aldus de cao-onderhandelaar van FNV Bouw.

Bureau naleving cao

FNV Bouw besluit in 2014 te starten met een bureau naleving en handhaving. Het bureau zal toezien op de naleving van cao-afspraken. Vooral in de bouwsector wordt de cao vaak niet goed nageleefd. Doorgeschoten flexibilisering, schijnconstructies en ontduiking van de cao komen op grote schaal voor. "Afspraken moet je nakomen, zo simpel is het. De crisis is geen vrijbrief voor amoreel gedrag" zegt Ruud Baars, algemeen secretaris van FNV Bouw. Het bureau zal gefinancierd worden door vakbonden én werkgevers. Voordat het bureau naleving van start gaat, zal er eerst een grondig onderzoek plaatsvinden. In welke sectoren speelt cao-ontduiking het meest? Wat is de omvang van het probleem? Binnen twee jaar moet het bureau volledig op stoom zijn. ■

POLITIEKE LOBBY

Regelmatig wijst FNV Bouw in 2013 de politiek en de werkgevers op de gevolgen van de crisis in de bouw en vraagt de partijen om stappen te nemen. Niet slopen, maar bouwen! In een aantal gevallen is de bond wel te spreken over de afspraken van de overheid en de werkgevers. Een overzicht.

Bouwpetitie

Op 29 oktober overhandigt FNV Bouw samen met 18 organisaties in de bouw een petitie aan de Eerste Kamer om de bouwsector weer een impuls te geven. Belangrijke boodschappen zijn: stimuleer de woningbouw, zorg dat de Nederlandse Hypotheekinstelling er komt (met als doel de hypotheekrentes te verlagen en de financiering van hypotheeklen te verbeteren) en koppel de verhuurdersheffing aan investeringen in woningen en buurten. Charley Ramdas, vicevoorzitter: "Wij maken ons ernstig zorgen over de vakmensen die werkloos thuis zitten. Net als over de faillissementen die de bouwsector teisteren. We kunnen als bedrijfstak niet wachten tot de wal het schip keert."

Steun 'Bouw nou op!'

FNV Bouw-leden worden op fnvbouw.nl opgeroepen om 'Bouw nou op!' te steunen. Dit is een pleidooi van de NVB (vereniging voor ontwikkelaars en bouwondernemers) aan het kabinet om te investeren in de bouw.

Steun voor sociaal akkoord

De federatieraad van de FNV, de bondsraad van FNV Bouw en het ledenparlement stemmen in met het sociaal akkoord. Vicevoorzitter Charley Ramdas is tevreden: "Nu is het tijd om onze handen uit de mouwen te steken. Het is zwaar weer in de bouw en dit sociaal akkoord biedt mogelijkheden mensen voor onze sectoren te behouden. Denk aan de optie om 60-plussers op een fatsoenlijke manier (geheel of gedeeltelijk) eerder met werken te laten stoppen, zodat jongeren aan de slag kunnen blijven. En als dat in de eigen sector niet lukt, zullen wij proberen ze via van-werk-naar-werk in aangrenzende sectoren aan het werk te krijgen."

Sectorplan Bouw

FNV Bouw ondertekent samen met werkgeversorganisaties, CNV Vakmensen en het ministerie van Sociale Zaken Werkgelegenheid (SZW) het sectorplan bouw. Het sectorplan bevat maatregelen om vakkrachten voor de sector te behouden, de instroom (van jongeren) en de duurzame inzetbaarheid te vergroten, zodat werknemers op termijn behouden blijven voor de sector. Daarvoor is scholing nodig, maar ook maatregelen om de kans op uitval door arbeidsongeschiktheid te verkleinen. De partijen investeren samen 120 miljoen euro in het sectorplan. De helft wordt gefinancierd door de sector en de andere helft door het ministerie van SZW. Ook in de sector meubel-industrie, woondiensten en afbouw & onderhoud worden afspraken gemaakt over een sectorplan.

Meer werk door energieakkoord

FNV Bouw is blij met het energieakkoord dat door de overheid is ingesteld. Hiermee kunnen huizenbezitters goedkoop geld lenen voor bijvoorbeeld isolatie, zonnepanelen, waterpompen en energiezuinige kozijnen. Het fonds is onderdeel van het woonakkoord. Behalve geld van de overheid steken ook de Rabobank en de ASN Bank geld in dit fonds. FNV Bouw pleit al langer voor maatregelen voor de verduurzaming van het woningbezit, omdat dit gunstig is voor de werkgelegenheid in de bouw.

'Green deal' impuls bouw

FNV Bouw heeft een handtekening gezet onder het plan Stroomversnelling. Met dit plan van woningcorporaties en bouwbedrijven worden 110 duizend huizen energie-neutraal gerenoveerd. Namens het kabinet ondertekent minister Blok voor Wonen en Rijksdienst het plan dat ook wel 'Green Deal' wordt genoemd. De bond schat in dat dit plan minstens drieduizend banen oplevert voor met name bouwvakkers en installateurs. FNV Bouw heeft het plan ook aangegrepen om goede arbeidsverhoudingen, arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden onder de

aandacht te brengen. Alle deelnemende partijen zijn verplicht zich te houden aan afspraken over gewoon goed werk.

FNV Bouw tegen demotie

Steeds meer werkgevers vragen werknemers om een loonoffer. Het gaat vaak om het stopzetten van de overwerktoeslag of prestatietoeslag. FNV Bouw roept werkgevers op hiermee te stoppen. Charley Ramdas, vicevoorzitter: "Veel werkgevers zetten hun werknemers onder druk om hier mee in te stemmen. Wie niet meedoet, kan vertrekken. We weten dat er weinig werk is in de bouw. Maar zo lossen we de crisis niet op. Wij zijn voor gewoon goed werk en voor echte banen."

Voorrang lokale bouwbedrijven

FNV Bouw stuurt samen met de afdeling Bouwend Nederland Friesland gemeenten een brief met een verzoek om regionale bouwbedrijven een kans te geven bij lokale bouwopdrachten. Die kans krijgen ze nu nauwelijks. Lokale overheden clusteren hun bouwwerken steeds vaker. In de praktijk krijgen alleen grotere aannemers een uitnodiging om een offerte uit te brengen. Hiermee komt de continuïteit van veel lokale aannemers in gevaar. Het is niet voor het eerst dat FNV Bouw aan de bel trekt. De bond pleit regelmatig bij de gemeenten voor een grotere inzet van lokale werknemers.

Pensioenakkoord

FNV Bouw vindt de uitkomsten van het pensioenakkoord teleurstellend. Hierin heeft de regering besloten om de pensioenopbouw te versoberen om de gevolgen van het verhogen van de pensioenleeftijd tot 67 jaar compenseren. Ook starten jongeren eerder met het opbouwen van hun pensioen (al vanaf 21 jaar in plaats van 25 jaar). In het pensioenakkoord is geen aandacht voor de positie van mensen met zware beroepen. "Wij blijven vasthouden aan wat we altijd al belangrijk vinden, zoals kunnen stoppen voor de AOW-leeftijd, streven naar een pensioen van 70% van het gemiddelde loon (van jongs af aan verdiend) en koopkracht-behoud," zegt de pensioenbestuurder bij FNV Bouw

AOW-gat

De verhoging van de AOW-leeftijd roept veel verontwaardiging op. Vooral mensen die nu al een vroegpensioen of vervroegde ouderdomspensioenuitkering hebben en bijna 65 jaar zijn, worden hierdoor hard getroffen. FNV Bouw wil dat het kabinet gedwongen wordt het AOW-gat voor deze mensen te repareren. De bond spant samen met een aantal andere FNV-bonden een rechtszaak aan tegen de Nederlandse staat. Met als argument dat het verhogen van de AOW-leeftijd zonder deugdelijk overgangsrecht in strijd is met Europese Verdragen. ■

REPARATIE AOW-LEEFTIJD CAO WOONDIENSTEN

Het lukt FNV Bouw om met de sector Woondiensten een afspraak te maken over de AOW-leeftijd. Op aandringen van FNV Bouw is besloten om de arbeidsovereenkomst van rechtswege te laten eindigen op de AOW-gerechtigde leeftijd, in plaats van op 65e jarige leeftijd. Dit wordt in de cao Woondiensten vastgelegd.

UITBUITING

FNV Bouw kaart in het najaar met succes uitbuiting aan van werknemers die bouwen aan de ondertunneling van de A2 in Maastricht en bij de aanleg van de A4 tussen Delft en Schiedam.

Ondertunneling A2

Bij de bouw van de ondertunneling van de A2 gaat het om Portugese en Poolse werknemers van het uitzendbureau Rimec, die duizend euro per maand aan

huisvestings- en reiskosten moeten betalen. **Lees het interview met regiobestuurder Ellen Hoeijenbos op pagina 24.**

Aanleg A4

Bij de A4 worden Spanjaarden uitgebuit door onderaannemer Rugovac. Door tussenkomst van FNV Bouw worden de misstanden met terugwerkende kracht opgelost. De hoofdaannemer wordt gewezen op zijn ketenaansprakelijkheid en moet daarom achterstallig loon betalen. "Dit succes is van belang voor alle bouwvakkers in Nederland", zegt de regiobestuurder. "Hiermee geeft FNV Bouw een boodschap af aan alle opdrachtgevers en onderaannemers: wij pakken onderbetaling en concurrentievervalsing op arbeidsvoorwaarden grondig aan." ■

0.0.2 FNV Bouw maakt zich sterk voor een sociale paragraaf voor de Europese Unie via de EFBH en FNV. Via lobby meer aandacht vragen voor het sociale aspect en aandringen op aanpassing van de wetgeving.

EUROPESE CONFERENTIE

In januari bezoekt de Poolse Netwerker van FNV Eemshaven een conferentie van de Europese Federatie van Bouwvakkers en Houtbewerkers (EFBH). Het doel is om een Poolse Europarlementariër te informeren over hoe detachering in de praktijk uitpakt en om invloed uit te oefenen op de Handhavingsrichtlijn Detachering. Deze richtlijn moet zorgen voor gelijke arbeidsvoorwaarden bij grensoverschrijdende arbeid. De netwerker spreekt ook met de Poolse arbeidsinspectie. Die geeft aan dat Polen misstanden in het buitenland ook in Polen kunnen melden. Ook wil de arbeidsinspectie in Polen graag op de hoogte gehouden worden van misstanden in Nederland.

STEUN AAN BONDEN IN TURKIJE

De FNV doet in juni een oproep aan alle Nederlanders om steun te betuigen aan de Turken die strijden voor een rechtvaardige samenleving in hun land. In mei ontstaan onlusten in de Turkse hoofdstad Istanbul, als demonstranten actie voeren tegen bouwplannen in een park. Dat loopt zo hoog op dat de demonstratie zich tegen de regering richt. Duizenden mensen komen daarop in actie. De Turkse autoriteiten treden hard op. De FNV roept leden op de petitie 'Stop het politiegeweld' te tekenen. Ook verklaart de FNV zich solidair met collega-vakbonden die zich bij de demonstraties hebben aangesloten.

GRENSARBEID EN FLEX

Op 8 november organiseert FNV Eemshaven een themadag over grensarbeid in de regio Groningen-Oldenburg. De themadag gaat in op alle aspecten van flexibilisering in de bouw. Wat voor vormen van flexibele arbeid komen voor in de grensstreek? Wat zijn de gevolgen voor de flexibele en vaste arbeidskracht?

JOBBEURS

FNV Bouw organiseert op 28 maart in Breda een jobbeurs 'Werken in België'. Deze beurs is bedoeld voor uita-werknemers die in Nederland niet aan de bak komen. In België is de bouwsector juist op zoek naar goed geschoolde werknemers (mbo+/hbo-niveau). Vooral op het gebied van werkvoorbereiding, calculatie en uitvoering zijn er vacatures in België. De belangstelling is groot: bijna 100 mensen komen op de beurs af. FNV Bouw organiseert de jobbeurs samen met het UWV, een Belgisch uitzendbureau (VDAB) en de Europese bemiddelingsorganisatie (Eures). Ook het Bureau Belgische Zaken is aanwezig. Dit bureau geeft informatie aan grensarbeiders in België en Nederland over de sociale zekerheid. FNV Bouw organiseert op 13 juni ook een jobbeurs in Aken (Duitsland). Nu voor werkloze bouwvakkers die in Duitsland willen gaan werken. Ook in Duitsland is er een tekort aan

bouwvakkers. Hier wordt samengewerkt met het UWV in Nederland en het Duitse UWV (Agentur Arbeit).

GRENSARBEID

In november organiseren de regio's Oost en Zuidoost samen een thema-avond over Duitse belastingen. Doelgroep zijn Nederlanders die in Duitsland werken of hebben gewerkt. Ook hier is de belangstelling groot: zeker 50 mensen komen naar de thema-avond.

OVER DE GRENS

IVR Schelde Kempen organiseert een dag over arbeidsvoorwaarden over de grens, waaraan ook FNV Bouw meedoet. IVR is een samenwerkingsverband van Belgische vakbonden ACV, ABVV, ACLVB en Nederlandse vakbonden, waaronder FNV Bouw.

SOCIAL DUMPING

FNV Bouw doet op 9 december mee aan een grote demonstratie van de Europese Federatie van Bouwvakkers en Houtbewerkers (EFBH). Op die dag praat het Europees Parlement over de Handhavingsrichtlijn Detachering. Deze richtlijn moet social dumping, uitbuiting, oneerlijke concurrentie en onderbetaling van arbeiders in Europa tegengaan. Ook moet de richtlijn ervoor zorgen dat alle

werkenden in Europa, ongeacht hun land van herkomst, gelijk behandeld worden. De EFBH vindt dat de richtlijn niet ver genoeg gaat en vreest dat arbeidsinspecties te weinig controles kunnen doen op schijnconstructies. De EFBH eist dat het Europees Parlement de Handhavingsrichtlijn aanpast, zodat de arbeidsvoorwaarden van gedetacheerde werknemers ook echt kunnen worden verbeterd.

EUROPEES BELEID

De afdeling Algemene Belangenbehartiging organiseert en ondersteunt ook diverse activiteiten in het kader van Europa. Een overzicht.

- Op 4 oktober is er een beleidsconferentie in de Burcht over het vernieuwde Europese beleid van de FNV.
- Op 30 oktober is er een internationale dag in Utrecht, waar onder andere aandacht is voor de slechte arbeidsomstandigheden bij de bouw van voetbalstadia in Qatar. Meer hierover op pagina 47.
- Op 27 november organiseert FNV Bouw een Europa-dag met als thema flex en Europa. Hier is onder andere aandacht voor uitbuiting bij de bouw en aanleg van de A2 en A4. Meer hierover op pagina 24. ■

0.0.3 FNV Bouw moet zijn invloed aanwenden om te bewerkstelligen dat lespakketten voor het (basis)onderwijs worden ontwikkeld voor de sectoren die wij vertegenwoordigen.

GASTLESSEN

Er zijn dit jaar geen lespakketten ontwikkeld voor basisscholen. Wel zijn er in weer in alle regio's gastlessen gegeven op bol- en bbl-opleidingsinstituten. De gastlessen worden gegeven door kaderleden, studenten in het kader van hun stage (bijvoorbeeld hbo Sociaal Juridische Dienstverlening) en door betaalde krachten van FNV In Beweging. In totaal zijn er dit jaar 67 gastlessen gegeven, verspreid over de regio's.

- regio Oost geeft 31 gastlessen aan 606 leerlingen
- regio Noord geeft 6 gastlessen aan 130 leerlingen
- regio Noordwest geeft 7 gastlessen aan 121 leerlingen.
- regio Zuidwest geeft 16 gastlessen, aantal leerlingen niet bijgehouden.
- regio Zuidoost geeft 7 gastlessen aan 150 leerlingen.

Een van de gastlessen die veel gegeven wordt, is 'Reis door Arboland' over het gebruik van de arbo-catalogus. **Meer daarover onder congres-resolutie 2.0.4**

GASTLES AAN SJD-STUDENTEN

De Hanzehogeschool Groningen start twee keer per jaar een specialisatie arbeidsrecht voor studenten van de hbo Sociaal Juridische Dienstverlening. FNV Bouw verzorgt als onderdeel van het programma een gastles over Europese arbeidswetgeving, de cao in Nederland en de problemen die de bond tegenkomt in de Eemshaven. Zo'n 40 studenten volgen de gastles.

ONLINE WORKSHOP

Speciaal voor jongeren wordt er een online workshop gemaakt over 'omgaan met geld'. Het filmpje staat op youtube en wordt verspreid via facebook, fnvbouw.nl en de jongerenwebsite Bahm.nl.

TEKENFILM

De regio Zuidwest heeft twee tekenfilmpjes laten maken door studenten van het Grafisch Lyceum Rotterdam. Daarin wordt uitgelegd wat een vakbond doet. De

filmpjes worden verspreid via youtube, facebook en de website van de regio Zuidwest.

PENSIOEN

Speciaal voor jongeren is er een pensioenlunchsessie ontwikkeld, waarbij jongeren op een laagdrempelige manier kennismaken met pensioen. Er is ook een gastles over pensioenen voor jongeren ontwikkeld.

SCHOOLVOORLICHTING

Er is dit jaar een projectteam aan de slag gegaan om de gastlessen en schoolvoorlichting in te passen in de structuur van de nieuwe FNV. Dit gebeurde onder leiding van Gijs van Dijk, lid van het dagelijks bestuur van de FNV. ■

A man with dark hair, wearing a brown leather jacket over a white t-shirt and a blue sweater, is sitting outdoors. He is looking towards the camera with a slight smile. The background is a blurred natural setting with trees and a body of water. A prominent red diagonal graphic element runs across the image from the top left to the bottom right.

**'HOPELIJK GAAN MEER
GEMEENTEN MALAFIDE
BEDRIJVEN AAN PAKKEN'**

'REGIOBESTUURDER ZET GEMEENTE ROTTERDAM AAN TOT GEWOON GOED WERK'

De gemeente Rotterdam zover krijgen dat ze alleen nog maar 'goede' opdrachtgevers inhuren voor bouwprojecten. Dat lukt regiobestuurder Osman Yildiz. Begin maart 2014 ondertekenen de gemeente Rotterdam, vakbonden én werkgevers een convenant met daarin afspraken over gewoon goed werk.

Eigenlijk was het heel eenvoudig. Eén e-mailtje en een telefoontje naar de wethouder van Ruimtelijke Ordening en Osman heeft een afspraak. Hij zegt dat hij met hem wil praten over de arbeidsomstandigheden, veiligheid en uitbuiting op bouwplaatsen van de gemeente. Waarom wel duurzaam bouwen en niet sociaal duurzaam bouwen, houdt hij de wethouder voor. De wethouder is wel gevoelig voor zijn argument en wil wel praten. De wethouder kent ook de misstanden op bouwplaatsen. Nog niet zo lang voordat Osman contact met hem zoekt, wordt Rotterdam opgeschrikt door een ernstig bedrijfsongeval. De wethouder stelt voor om de werkgevers er ook bij te betrekken. Osman: "Dat was een goed idee om ook draagvlak te hebben bij werkgevers. Misstanden op de bouwplaats gaan ook de werkgevers aan. We moeten samen een front vormen."

STEMPEL

Zo eenvoudig als het gesprek ging met de wethouder, zo lang duurden de onderhandelingen met de werkgeversorganisatie Bouwend Nederland en de Aannemersfederatie. Ook CNV Vakmensen sluit zich aan bij het overleg. Het kost zeker een jaar voordat de partijen op één lijn zitten. Er zijn momenten waarop Osman twijfelt of het convenant er nog wel komt. Maar de aanhouder wint. Voor het opstellen van het document kreeg Osman juridische ondersteuning van Hannie van de Roemer van de afdeling ABB. Osman: "Praten wilden de werkgevers wel, maar ze wilden er ook hun stempel op drukken. We hebben bijvoorbeeld heel lang gediscussieerd over het onderwerp 'toegang tot de bouwlocatie'. Wat versta je daaronder? Wij wilden graag toegang tot de hele bouwplaats, maar de werkgevers wilden niet dat wij de toegang tot de bouwplaats kunnen afdwingen." Maar dat recht is er toch al? Osman: "Nee, een recht hebben we niet, maar het was meestal geen issue om werknemers te bezoeken in de bouwkeet. Maar de laatste jaren wordt het steeds moeilijker om toegang te krijgen."

In het convenant staan afspraken waardoor bouwbedrijven die door de gemeente Rotterdam worden ingehuurd zich aan de geldende regelgeving en cao's houden. Daaronder valt ook een afspraak over ketenaansprakelijkheid. Osman: "Dat betekent dat een hoofdaannemer aansprakelijk is voor hoe een onderaannemer met zijn mensen omgaat. Als bedrijven zich misdragen, komen ze niet meer aanmerking voor een opdracht." Of zoals de wethouder het in Cobouw zegt: "Wie zich niet aan de spelregels houdt, die pakken wij keihard aan."

MALAFIDE

Om schijnzelfstandigheid en valse concurrentie te voorkomen, zijn bedrijven verplicht te werken met gecertificeerde uitzendbureaus. Osman: "We komen het regelmatig op bouwplaatsen tegen. Mensen die ingehuurd worden door malafide uitzendbureaus en zwaar worden onderbetaald en werkweken maken van 50 tot 60 uur. Dat proberen we hiermee af te vangen." Het convenant is getekend en de inkt is nog nat. Nu begint het werk pas. Osman: "Ik wil zo snel mogelijk de bouwplaatsen langs gaan om de afspraken in het convenant bekend te maken aan de werknemers. Alles valt of staat natuurlijk bij melding van misstanden. Het is de bedoeling dat als een werkgever of werknemer iets niet vertrouwt, dit doorgegeven wordt aan de gemeente. En de gemeente meldt dit vervolgens aan partijen van het convenant. Het Technisch Bureau Bouwnijverheid stelt dan een onderzoek in. Osman: "Mensen moeten wel weten hoe ze een misstand kunnen melden. Daarvoor gaan we zo snel mogelijk een procedure opzetten." Het tijdstip waarom het convenant ondertekend is, kon niet beter. Vlak voor de Gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart. Osman: "Hopelijk ontstaat er een olievlekwerking, zodat ook andere gemeentes ons voorbeeld volgen en dat ze ook afspraken maken over het bestrijden van schijnconstructies en uitbuiting. Dat is uiteindelijk waar het om gaat!" ■

1.0 WIE ORGANISEREN?

1.0.1 FNV Bouw wil in samenwerking met andere FNV-bonden vakbondswerk als dienst aanbieden op bouwplaatsen en andere werkplekken waar werknemers werkzaam zijn, die te maken hebben met belangenbehartiging door verschillende FNV-bonden.

Gemeenschappelijke belangen van de werkenden op een bouw- of werkplaats die niet in een cao zijn geregeld, zullen op verzoek van de leden voor iedereen worden behartigd. Leden van de FNV kunnen de bond uitnodigen om hun werkplek te bezoeken en met de werkgever te overleggen over collectieve wensen van de werknemers. Dit dient plaats te vinden onder een naam die zowel de verbondenheid met de FNV als met de sector tot uitdrukking brengt. De bond zal leden die als aanspreekpunt willen optreden, opleiden, zodat zij de weg goed weten in cao-zaken en vakbondsland.

Dit hoofdstuk richt zich op de resultaten die zijn bereikt op het gebied van samenwerking met andere FNV-bonden op bouwplaatsen. **De resultaten van lokale samenwerking tussen bonden staan onder congres-resolutie 3.0.1**

FNV EEMSHAVEN

Ook dit jaar werken regiobestuurders van FNV Bouw samen met FNV Bondgenoten onder de naam FNV Eemshaven om de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden op bouwplaatsen in de Eemshaven te verbeteren. FNV Eemshaven stuit nog steeds op veel misstanden op de bouwlocatie van RWE/Essent en Nuon. Het gaat vaak mis bij de vele onderaannemers. Onderbetaling, stoppen met betalen, cao's die niet nageleefd worden en overschrijding van de arbeidstijdenwet zijn aan de orde van dag. De hoofdaannemers en opdrachtgevers grijpen vaak niet in. De problemen in de Eemshaven tonen het belang aan van een wettelijke ketenaansprakelijkheid. Hiermee kunnen de opdrachtgevers en hoofdaannemers juridisch aansprakelijk worden gesteld voor het gedrag van onderaannemers. De FNV voert een stevige politieke lobby om de overheid ertoe te bewegen maatregelen te nemen. Begin 2014 worden er zelfs Kamervragen gesteld over de misstanden in de Eemshaven. Een overzicht van de activiteiten in de Eemshaven.

Markt steigerbouwers verziekt

Uit onderzoek van FNV Eemshaven blijkt dat de markt voor steigerbouwers helemaal verziekt is. De bedrijven die steigers bouwen op grote bouwplaatsen huren bijna al hun personeel in via malafide uitzendbureaus, die zich niet aan cao houden. Inlenende bedrijven weten hiervan. FNV Eemshaven komt tot deze conclusie door twee jaar lang loonstrookjes en arbeidscontracten van werknemers te verzamelen en te analyseren. FNV Eemshaven meldt een aantal bedrijven aan bij de uitzendpolitie (SNCU), die daarop nader onderzoek gaat doen. Opvallend is dat de malafide uitzendbureaus wel zijn aangesloten bij de ABU en NBBU, de werkgeversorganisaties in de uitzendbranche. FNV Eemshaven vraagt het ministerie van Sociale Zaken om hulp bij het opschonen van de steigerbouwmarkt.

Contact met leden

FNV Eemshaven organiseert een bel-avond voor leden in de steigerbouw. Doel is om contacten te leggen met Nederlandse leden in de Eemshaven en om via hen contact te krijgen met werkenden in de Eemshaven en inzicht te krijgen hoe de markt eruit ziet. Zo'n 15 leden tonen interesse.

Poolse consul

FNV Eemshaven woont een bijeenkomst bij van het Pools Overlegplatform in Nederland, waarbij ook de Poolse consul aanwezig is. De consul heeft contact met minister Asscher van Sociale Zaken en geeft hem informatie over oneerlijke constructies in de uitzendbranche.

Werkonderbreking

Met steun van FNV Eemshaven durven werknemers soms in actie te komen. Zo leggen op 16 april ruim 140 Poolse werknemers hun werk neer, omdat ze al zes weken geen loon hebben ontvangen van hun werkgever het Poolse Unitech. Dit bedrijf zegt dat het de werknemers niet kan betalen, omdat de directe opdrachtgever Rafako zijn verplichtingen niet nakomt. Rafako is op zijn beurt weer onderaannemer van de Japanse multinational Hitachi. Na gesprekken met FNV Eemshaven zegt Unitech toe om de werknemers te gaan betalen volgens de cao. De onderhandelingen over nabetaling met terugwerkende kracht lopen op niets uit. Het bedrijf heeft daarvoor geen geld. Later blijkt dat Remak de werknemers over heeft genomen. Remak is een oude 'bekende' van FNV Eemshaven. Ook dat bedrijf weigert de nabetaling.

Afpersing

Bud-Export, een Pools bouwbedrijf met ongeveer 25 werknemers, wordt door FNV Eemshaven aangeklaagd voor afpersing. Werknemers moeten tekenen voor een hoger bedrag dan zij ontvangen. FNV Eemshaven schakelt de politie en inspectie SZW in. FNV Eemshaven wijst RWE op zijn verplichtingen in het convenant. Hierin hebben Nuon, RWE en FNV Eemshaven afspraken gemaakt over het naleven van de arbeidswet- en regelgeving door ingeschakelde onderaannemers.

Werkbezoek Asscher

Omdat RWE weigert verantwoordelijkheid te nemen voor de naleving van de regelgeving op de bouwplaats nodigt FNV Eemshaven minister Asscher van Sociale Zaken uit. Tijdens zijn werkbezoek gaat het over onder andere ketenaansprakelijkheid. Ook wordt er aandacht gevraagd

voor een pilot die de belastingdienst en FNV Eemshaven willen starten over het gesjoemel van uitzendbureaus met sociale premies. In het gesprek onderstreept Asscher het belang van de aansprakelijkheid van de opdrachtgever. Met RWE komt FNV Eemshaven niet veel verder. RWE blijft aangeven dat het bedrijf wel wil optreden, maar dat het daar geen mogelijkheden voor ziet.

Afspraken met Nuon

Met Nuon bereikt FNV Eemshaven in grote lijnen overeenstemming over ketenaansprakelijkheid. FNV Eemshaven maakt afspraken over het houden van audits, verplichte deelname van onderaannemers aan audits, sancties toepassen aan bedrijven die zich niet aan de regels houden en toegang verlenen van FNV Eemshaven op de bouwplaats. Op papier lijkt het nu goed geregeld. Hoe het nakomen van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd, blijft nog een punt van zorg.

Spaanse dakdekkers alsnog uitbetaald

Een groep van 25 Spaanse dakdekkers krijgt alsnog salaris uitbetaald voor hun werkzaamheden. De Spanjaarden worden al maanden niet of nauwelijks betaald. Het Spaanse bedrijf kan of wil niet betalen. FNV Eemshaven vindt dat hoofdaannemer Franzen, een Duits bouwbedrijf, de betalingsverplichting over moet nemen en zet het bedrijf flink onder druk om het salaris uit te betalen.

Bedrijf verantwoordelijk voor uitzendkrachten

Uitzendkrachten die te weinig loon hebben ontvangen, kunnen de schade niet alleen claimen bij hun werkgever (het uitzendbureau) maar ook bij het inlenende bedrijf. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden deed een belangrijke principe-uitspraak in de zaak van een uitzendkracht tegen het Japanse chemiebedrijf Teijin Aramid in Delfzijl.

Krekels failliet

FNV Eemshaven heeft het faillissement aangevraagd van uitzendbureau Krekels. Krekels is door de rechter veroordeeld tot een forse nabetaling aan ongeveer tweehonderd Poolse steigerbouwers, die voor Krekels aan het werk waren in de Eemshaven. Omdat het uitzendbureau geen geld heeft voor de nabetaling, vraagt de vakbond het faillissement aan en gaat daarna proberen de nabetaling te verhalen op de opdrachtgevers. De Poolse uitzendkrachten werken voor de grote steigerbouwbedrijven Gjaltema, Altrad Balliauw en Harsco. Volgens FNV Eemshaven zijn deze opdrachtgevers verantwoordelijk voor de onderbetaling, omdat zij uitzendtarieven hanteren die onder het cao-niveau liggen. FNV Eemshaven bereidt een procedure voor tegen deze opdrachtgevers van Krekels om het achterstallige loon op hen te verhalen.

Inkeerregeling

FNV Eemshaven praat met de brancheorganisatie voor uitzendbureaus (NBBU, ABU) over een inkeerregeling. Via deze regeling wil FNV Eemshaven afspraken maken over hoe overtredingen van uitzendbureaus gecontroleerd en aangepakt kunnen worden. Ook wil FNV Eemshaven afspraken maken over de nabetaling van achterstallig loon met terugwerkende kracht.

Anderstalige vrijwilligers

Twee Poolse vrijwilligers en één Hongaarse vrijwilliger worden ingezet bij het vertalen van flyers en e-mails voor werknemers in de Eemshaven. Ook treden de vrijwilligers op als vertaler bij gesprekken met werknemers. Daarnaast helpen twee medewerkers van FNV Bouw (frontoffice-medewerker en een kwestiebehandelaar) bij het vertalen in het Duits en Engels. Beide zijn native speakers.

Flyers en nieuwsbrief

Er zijn flyers gemaakt die worden uitgedeeld bij de poorten van RWE en Nuon. Hierin staan de successen van FNV Eemshaven en een oproep om contact op te nemen als er iets mis is (krijg je geen loonstrookje op papier, word je loon contant uitbetaald, twijfel je of je wel verzekerd bent?). De flyers worden vertaald in het Hongaars. Ook wordt er een nieuwsbrief uitgebracht in verschillende talen. ■

HUISVESTING

De regio Zuidwest zet samen met de Poolse brigade van FNV Bondgenoten een informatieactie op touw in een wijk in Vlaardingen waar veel mensen afkomstig uit de MOE-landen wonen (Midden- en Oost-Europese landen). In vijf verschillende talen worden de bewoners geïnformeerd over de regels rond huisvesting. Ook wordt de huisvestingskwaliteit aan de kaak gesteld bij de gemeente Vlaardingen, waarna het uitzendbureau de situatie verbetert. De werknemers wonen in huizen die door het uitzendbureau zijn geregeld. Na deze actie is er blijvende aandacht van de verantwoordelijke wethouder voor deze zaak.

BUREAU BOUWKOLOM

De werkwijze die in de Eemshaven wordt toegepast: dichtbij de leden, zichtbaar en herkenbaar aanwezig zijn op de bouwplaats, wordt landelijk uitgerold door bureau bouwkolom. Via deze nieuwe organisatie-eenheid bezoeken netwerkers en bestuurders op regelmatige basis bouwplaatsen in het land. Het doel is om problemen te signaleren, mensen met elkaar in verbinding te brengen, contactpersonennetwerken op te zetten en samen met de werknemers naar oplossingen te zoeken.

De activiteiten van bureau bouwkolom zijn te vinden onder congresresolutie 4.0.1

AANPAK SCHIJNZELF-STANDIGHEID

Een werkgroep samengesteld uit medewerkers van FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV, FNV Bouw en FNV Zelfstandigen starten met een lobby om schijnzelfstandigheid aan te pakken. De werkgroep verzamelt schrijnende voorbeelden van werknemers die werken in schijnconstructies en zoekt daarmee regelmatig de media op. Ook biedt de werkgroep minister Asscher een petitie aan. Het ministerie van Sociale Zaken is volgens het sociaal akkoord verantwoordelijk voor de uitwerking van de aanpak schijnzelfstandigheid.

Hoe groot is het probleem?

In de bouwsector werken naar schatting 50 duizend schijnzelfstandigen. In veel gevallen zijn het werknemers die ontslagen zijn en hetzelfde werk gaan doen als zzp'er. Ook worden werknemers uit het buitenland gehaald die door tussenpersonen en bemiddelingsbureaus als 'zelfstandige' aan het werk gezet worden tegen zeer lage uur-tarieven.

Ook is er een categorie werkloze bouwvakkers die als zzp'er aan de slag gaat met behoud van uitkering. Dit is mogelijk door gebrek aan wetgeving en controle op het door het UWV gevoerde beleid. Hierdoor ontstaat oneerlijke concurrentie in de bouwsector.

Meldingsplicht

De werkgroep Schijnzelfstandigheid pleit ook voor een meldingsplicht. Dat betekent dat bedrijven moeten registreren wie ze 'in dienst' hebben, wat ze uitvoeren, of ze daarvoor gekwalificeerd zijn en waar sociale premies worden afgedragen. Verder wil de werkgroep een wettelijke afspraak over ketenaansprakelijkheid. Tenslotte eist de werkgroep een Europees handelsregister, zodat er internationaal zicht is op vestigingsplaatsen van bedrijven.

Oproep aan de politiek

Ook Ton Heerts, voorzitter van de FNV, stelt schijnzelfstandigheid regelmatig aan de kaak en wijst de overheid en de werkgevers op hun verantwoordelijkheid. De FNV wil dat werkgevers de problemen erkennen en samen met de bonden en politiek tot oplossingen komen. De overheid moet een strenger politiek beleid voeren om schijnzelfstandigheid tegen te gaan en werk maken van controle en handhaving van wet- en regelgeving. ■

1.0.2 FNV Bouw zal zich gedifferentieerd moeten opstellen en zich van tijd tot tijd een andere rol moeten aanmeten om een aantrekkelijke partner te zijn en te blijven voor de moderne werknemer.

LOOPBAANWORKSHOP

De sector Woondiensten organiseert een workshop 'Aan de slag met mijn loopbaan'. De workshop wordt georganiseerd in samenwerking met het Fonds Leren en Ontwikkelen Woningcorporaties (Flow). Onderdeel van de workshop is een loopbaanwijzer. Met dit instrument kunnen de deelnemers inzicht krijgen in hun wensen en mogelijkheden op het gebied van hun loopbaanontwikkeling.

VROUWENNETWERK

Op 8 maart, Internationale Vrouwendag, gaat een Vrouwenennetwerk van start. In de nieuwe structuur van de FNV kunnen netwerken zich organiseren dwars door sectoren heen. De netwerken worden gevormd door leden met gemeenschappelijke doelen of kenmerken. "Een vrouwenennetwerk is nog altijd hard nodig", zegt de initiatiefneemster. "Nog steeds komt het grootste deel van de zorg voor kinderen terecht bij vrouwen en werken vrouwen vaker parttime. Nog steeds verdienen vrouwen gemiddeld 18 procent minder dan mannen voor hetzelfde aantal uren in dezelfde functie. Nog steeds zijn vrouwen ondervertegenwoordigd in politiek, bedrijfsleven, wetenschap en media en in topposities."

UTA-PERSONEEL

Met FNV Bondgenoten is overleg geweest over de deelname aan FNV Professionals. Dit is een netwerk 'nieuwe

stijl' voor hogeropgeleide leden met aandacht voor gemeenschappelijke thema's, zoals werk en privé, loopbaan en ontwikkeling. Er wordt een apart projectvoorstel gemaakt om leden van FNV Bouw aan te laten sluiten bij de dienstverlening van FNV Professional. Ongeveer 360 uta-leden ontvangen een nieuwsbrief waarin zij gewezen worden op de dienstverlening van FNV Professionals.

DUURZAAM MEEDOEN

FNV Bouw maakt deel uit van de werkgroep Duurzaam Meedoen, een initiatief van woningcorporaties. Het doel is om leidinggevend via workshops om te leren gaan met veranderingen in werkmethoden, zoals Het Nieuwe Werken. Ook hebben de corporaties pilots uitgevoerd om Het Nieuwe Werken in te voeren en de medewerkers breder inzetbaar te laten zijn. Ook CNV Vakmensen, De Unie en de werkgeversorganisatie Aedes maken deel uit van de werkgroep Duurzaam Meedoen.

BEHOUD OPLEIDING NATUURSTEEN

FNV Bouw zorgt er samen met CNV Vakmensen en de werkgevers in de sector Natuursteen voor dat de mbo-opleidingen natuursteen blijven bestaan. Het doel is om het vakmanschap ook op de langere termijn te behouden.

OP AFSTAND STEMMEN

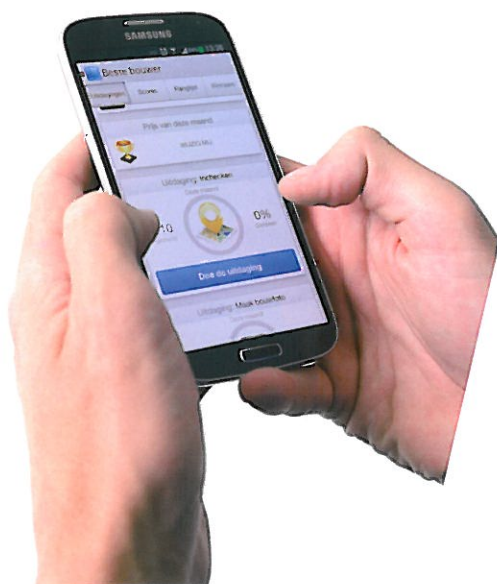
Het congres van FNV Bouw op 27 maart kan net als vorig jaar door leden live gevolgd worden. Nieuw is dat kijkers dit jaar ook op afstand hun stem kunnen uitbrengen.

GAME

Met de FNV Bouw-app kunnen medewerkers op bouwplaatsen hun cao raadplegen. De app bevat ook een weer-melder die de gevoelstemperatuur aangeeft. Dit jaar is er een game toegevoegd aan de app: 'Wie wordt de beste bouw-er van de maand?' Door het insturen van een bouwfoto maken gebruikers van de app kans op een prijs. De app is ontwikkeld voor alle besturingssystemen (Android en Apple) en is gratis te downloaden.

WORKSHOP SOCIALE MEDIA

Net als vorig jaar geeft de afdeling C&M op aanvraag een workshop sociale media aan kaderleden en regio-bestuurders. Doel is om het gebruik van sociale media te stimuleren. ■

'VAKBOND ROEPT HOOFDAANNEMER OP HET MATJE'

Betontimmermannen die werken aan de A2-tunnel in Maastricht moeten bijna duizend euro van hun salaris inleveren voor 'logistieke kosten'. FNV Bouw eist nabetaling van 2,1 miljoen en stelt de hoofdaannemer aansprakelijk.

Via een anonieme tipgever hoort regiobestuurder Ellen Hoeijenbos van misstanden op de bouwplaats. Vanaf dat moment houdt de zaak haar dag en nacht bezig. Ze zoekt contact met de Portugezen op hun verblijfsadres vlak naast de A2 en vraagt hen, soms met handen en voeten, om hun loonstroken. Boven de streep lijken de lonen nog wel aardig te kloppen. Maar onder de streep blijft er niet veel over van de 'riante' vergoeding die de Portugezen krijgen voor 50 tot 60 uur werken per week. Ellen: "Het brutoloon was wel op het niveau van de bouw-cao, maar via een vernuftig trucje werd er maandelijks een bedrag van duizend euro voor 'logistieke kosten' ingehouden op hun loon. Dit zijn onder andere kosten voor de huisvesting en reiskosten.

AANSPRAKELIJK

De enige die er beter van werd, is Rimec, het uitzendbureau waarvoor de Portugezen werken. De Portugezen laten dit gelaten over zich heen komen. Niet tekenen, betekent ook géén werk, zegt Ellen. "Daarom was het heel dapper dat ze mij hun loonstroken en contract lieten zien. Hun uitzendcontract kon nog steeds elke dag opgezegd worden." Rimec lijkt er een sport van te maken om over een zo laag mogelijk bedrag sociale premies af te dragen. Dit heeft uiteraard consequenties voor de individuele medewerker. Ook de arbeidstijdenwet wordt ruimschoots overschreden. Reden genoeg voor FNV Bouw om de hoofdaannemer Avenue2 aansprakelijk te stellen en een nabetaling te eisen van 2,1 miljoen euro. Avenue2 bestaat uit een consortium van vier bv's van Strukton en Ballast Nedam. Ellen: "Hiermee wezen wij de hoofdaannemer op zijn ketenaansprakelijkheid. Dat betekent dat hij verantwoordelijk is voor wat er op zijn bouwplaats gebeurt."

'AANFLUITING'

De zaak wordt ook onder de aandacht gebracht van minister Asscher van Sociale Zaken. De boodschap is: 'Pak malafide uitzendbureaus aan en ontzeg ze de toegang tot de Nederlandse markt'. En ook de Belastingdienst en de Inspectie SZW (de voormalige Arbeidsinspectie) worden

ingelicht. Op initiatief van de opdrachtgevers (provincie Limburg, gemeente Maastricht, Meerssen en Rijkswaterstaat) wordt er vervolgens een onderzoek gestart naar de handelswijze van Rimec. Dit wordt uitgevoerd door een expertcommissie.

De uitkomsten van dat onderzoek vallen nogal tegen. 'Een aanfluiting', noemt sectorbestuurder Mieke van Veldhuizen het in de pers. Het is allang geen regionale aangelegenheid meer. Ellen: "Er zaten hele capabele mensen in deze commissie en we hadden goede hoop. Zij hebben met alle partijen gesproken, ook met mensen op de bouwplaats. Maar het is een heel juridisch stuk geworden. Rimec zag in het rapport zelfs een legitimering voor hun eigen handelen. In een bepaalde passage lazen ze dat ze niet onder bouw-cao vielen en dat ze niets onrechtmatig deden. Ook beweren ze dat ze niet onder de uitzend-cao vallen, omdat die op dat moment nog niet algemeen verbindend was verklaard." Dan ontstaat er een getouwtrek of Rimec nu wel of niet onder bouw-cao valt.

STEEKSPEL

"Eigenlijk willen we ons helemaal niet bezighouden met dit juridisch steekspel. Waar we voor willen zorgen is dat de Portugezen krijgen waar ze recht op hebben", gaat Ellen verder. "En we willen dat er een eerlijk speelveld ontstaat met daarin ook kansen voor de Nederlandse bouwvakker." Toch is er wel wat bereikt. Avenue2 heeft een afbetalingsregeling opgesteld en bij Rimec bedongen dat de medewerkers onder het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel vallen. Ellen: "Maar we zijn er nog niet. Er worden nog steeds veel te hoge kosten afgedragen én de Nederlandse bouwvakker staat nog steeds buitenspel. Positief is dat we het belang van een wettelijke afspraak over ketenaansprakelijkheid opnieuw hebben kunnen benadrukken. De provincie Limburg heeft toegezegd dat als ze erachter komen dat een onderaannemer niet volgens de regels werkt, hun contract wordt opgezegd. Daarnaast begrijpen de opdrachtgevers nu dat veel zaken al in de aanbestedingsfase geregeld moeten worden. Hierover zijn we met de gemeente Maastricht in gesprek. En dat is toch een mooi resultaat." ■

**'BEDRIJVEN ZIJN
VERANTWOORDELIJK
VOOR WAT ER OP HUN
BOUWPLAATS GEBEURT'**

2.0 WAAROP ORGANISEREN?

2.0.1 FNV Bouw zal een uniform basislidmaatschap voorstellen voor alle FNV-bonden. Het basislidmaatschap geeft recht op invloed op collectieve belangenbehartiging, zowel (inter)nationaal, in de eigen sector, lokaal als in het eigen bedrijf.

BASISLIDMAATSCHAP

De FNV-bonden in het ongedeelde deel hebben afgesproken om vanaf 2015 een gezamenlijk basislidmaatschap te gaan hanteren. ■

2.0.2 FNV Bouw zet zich in om de betrokkenheid van leden bij het tot stand komen van cao's te vergroten, onder andere door besluiten over collectieve afspraken pas af te ronden nadat betrokken werknemers de gelegenheid gehad hebben zich daarover op onze website uit te spreken. Ook zal de mogelijkheid worden gecreëerd, uitsluitend toegankelijk voor leden, om via internet cao-voorstellen in te dienen.

Activiteiten: moderne communicatiemiddelen inzetten (sociale media) om leden te betrekken bij het samenstellen van het arbeidsvoorwaardenbeleid.

INFORMATIE OVER DE CAO

In alle regio's en sectoren worden leden betrokken bij de cao-onderhandelingen. Dat gebeurt via pamfletten, e-mailgroepen, facebook, belavonden en keetbezoeken. Ook worden leden via internet, een tweewekelijkse e-mailnieuwsbrief en social media geïnformeerd.

DIGITALE ENQUÊTE

In juni 2013 hebben leden een digitale enquête ontvangen waarin ze hun mening konden geven over de hoofdlijnen van het arbeidsvoorwaardenbeleid voor 2014. De onderwerpen zijn dit jaar samen met FNV in Beweging vastgesteld. In de overgangsperiode naar een ongedeelde FNV zal er één arbeidsvoorwaardennota worden opgesteld voor zowel het gedeelde als het ongedeelde deel van de FNV. De nota is zowel in de bondsraad als in het ledenparlement besproken.

MELDPUNT NALEVING CAO

Leden van FNV Bouw kunnen hun klachten doorgeven aan het centrale digitale meldpunt naleving cao. Dit heeft veel klachten opgeleverd. Bedrijven worden steeds

creatiever in het vinden van mogelijkheden om lonen te matigen. Bijvoorbeeld door werknemers te vragen hun prestatietoeslag in te leveren. In dat geval blijven de cao-lonen gewoon betaald en is er dus geen sprake van cao-ontduiking. Werknemers krijgen het advies niet akkoord te gaan met voorstellen van hun werkgever om te korten op hun loon, reiskosten of inleveren van vakantiedagen, maar de hulp van FNV Bouw in te roepen. Opvallend is de angst onder werknemers. "Werkgevers doen op dit moment wat ze willen, en wij pikken het. Ik ben blij dat ik nog werk heb. Ik houd me gedeisd en hopelijk zit ik dan de crisis wel uit", aldus een lid.

MELDPUNT ONEERLIJKE CONCURRENTIE

FNV Bouw opent in februari samen met andere bonden en werkgeversorganisaties het digitale meldpunt oneerlijke concurrentie in de sector schilders. Het meldpunt heeft 150 dossiers in onderzoek. Er worden bedrijven genoemd waar misstanden zijn met onderbetaling, niet-naleven van de cao en schijnconstructies.

WEBPOLL

Dit jaar is er zeven keer een webpoll gehouden op fnv-bouw.nl. Hier kunnen leden hun mening geven over diverse onderwerpen. Dit jaar geven leden hun mening over het sociaal akkoord, de economische crisis, de verkorting van de ww, de nieuwe voorzitter van de FNV en de teruggave van de vakbondscontributie.

IMAGO-ONDERZOEK

FNV Bouw houdt elk jaar een imago-onderzoek onder leden en niet-leden. Ook dit jaar is dat het geval. Daaruit blijkt dat met name jongeren steeds minder positief zijn over FNV Bouw. Niet-leden zien onvoldoende nut en toegevoegde waarde om lid te worden van de bond. Dit wordt mede bepaald door de prijs die ze ervoor moeten betalen. ■

2.0.3 Vakbondsleden moeten bij hun bond terecht kunnen voor advies en ondersteuning. Naast collectieve belangenbehartiging en rechtshulp zal FNV Bouw haar deskundigheid en ervaring daarom ook inzetten bij individueel advies op het gebied van werk en inkomen aan leden die daarom vragen, zowel door inzet van professionals als van kaderleden.

Activiteiten: Rol bond bij Wmo, loopbaanbeleid. In FNV-verband bekijken wat wel en wat niet wordt meegenomen. Adviezen pensioenconsulenten en ASV. Onderzoek naar adviescursussen (AFM), Wmo-adviseurs met als doel diensten aan te passen.

PENSIOENCONSULENTEN

Pensioenadvies is een vaste vorm van dienstverlening van FNV Bouw geworden. Er is dit jaar veel gebruik van gemaakt. De pensioenconsulenten hebben 515 dossiers behandeld in 2013, tegenover 389 vorig jaar. Het zijn vaak complexe dossiers. Vooral als leden veel verschillende werkgevers hebben gehad, hebben ze vaak geen overzicht meer in hun inkomenspositie als ze met pensioen gaan.

INDIVIDUELE DOSSIERS

Bijna tienduizend FNV Bouw leden ontvangen in 2013 in totaal 25 miljoen euro dankzij de juridische hulpverlening van de bond. Het betreft hier vooral veel ontslagzaken (14 miljoen euro) en letselschadezaken (5,5 miljoen euro). Een stijging van ruim 25% ten opzichte van 2012. In totaal gaat het in 2013 om 9.650 dossiers. Dat is iets lager dan in 2012 (10.130 dossiers), maar nog steeds veel hoger dan 'normaal'. Om het aantal dossiers aan te kunnen, wordt het extra team van procesjuristen dit jaar opnieuw volop ingezet. Dat zal ook in 2014 waarschijnlijk nog nodig zijn.

'LAAT GEEN GELD LIGGEN'

In totaal hebben 12 Adviseurs Sociale Voorzieningen (ASV) dit jaar 120 mensen geholpen bij het aanvragen of invullen van formulieren van inkomensvoorzieningen van hun gemeente. Denk aan bijzondere bijstand, kwijschelding

van gemeentelijke belastingen en vragen over aanvullende bijstand. ASV is een vast onderdeel van de dienstverlening geworden. Er is dit jaar overleg geweest om de dienstverlening op te nemen in de nieuwe FNV.

BEGELEIDING WERKLOZEN

FNV Bouw heeft met het UWV een convenant gesloten om samen te werken bij de begeleiding van werkloze bouwvakkers naar een baan (in of buiten de sector). Het convenant bepaalt onder andere dat mensen die niet goed in staat zijn via internet hulp van het UWV te ontvangen, andere ondersteuning krijgen. FNV Bouw en het UWV bekijken hoe de schriftelijke communicatie met werkzoekenden beter kan. Bovendien gaan de partijen samen projecten opzetten om honderd jonggehandicapten zonder baan en mensen met een Wsw-uitkering te helpen aan werk in de bouw. Met de afspraken wil FNV Bouw de in- en doorstroom van bouwwerknemers vergroten, de uitstroom beperken en het vakmanschap behouden.

INTERSECTORAAL MOBIEL

FNV Bouw gaat een project uitvoeren met geld van het Europees Sociaal Fonds (ESF) om werkloze werknemers in de bouwnijverheid te helpen aan een baan in een andere sector. Het gaat om een subsidie van maximaal 160.000 euro. FNV Bouw draagt voor elke gesubsidieerde euro een euro bij. Doel van het ESF is de duurzame inzetbaarheid

van werkenden te verbeteren. In drie regio's (Zuidwest, Oost en Zuidoost) gaan pilots lopen. In totaal zullen 150 mensen uit de bouwnijverheid worden begeleid naar werk in een andere sector. Nieuw aan dit project is dat er ook actieve vrijwilligers betrokken worden bij de van-werk-naar-werk-begeleiding."

GELDERSE BOUWVAKKERS VAN WERK-NAAR-WERK

Ruim 340 werkloze Gelderse bouwvakkers zijn de afgelopen twee jaar aan de slag gegaan via het project 'Nieuwe kansen in Gelderland', een samenwerking tussen de Gelderse bouwsector, waaronder FNV Bouw, en het UWV. Het gaat om bouwvakkers die in 2011 hun baan verloren door de crisis. Het project is medegefinancierd met Europees geld.

EXTRA LEERPLAATSEN

Net als veel sectoren staat de sector Afbouw & Onderhoud onder druk door de crisis. Met een sectorplan willen de sociale partners de sector er weer bovenop helpen en perspectief bieden voor de toekomst. Een van de maatregelen is dat er 500 tot 1.000 extra leerplaatsen voor jongeren worden gecreëerd. Het sectorplan wordt voor de helft betaald door het ministerie van SZW.

VAN WW NAAR WERK EN BIJSTAND

De regio Oost (in district 12) organiseert een informatie-avond 'Van ww naar bijstand', waar 75 mensen op af komen. Ook organiseert de regio Oost (in district 10) een scholingsavond 'Van ww naar werk' voor leden die zonder outplacementbegeleiding zijn ontslagen. Bijna 30 deelnemers krijgen tips hoe ze werk kunnen vinden.

SOLLICITATIETRAINING

De regio Oost start in Tilburg met een tweedaagse training 'Netwerken en Solliciteren'. Ruim 200 werkloze FNV Bouw-leden zijn hiervoor benaderd. Het UWV is gestopt met het begeleiden van werklozen. Vandaar dat de regio in dit gat springt. Als de cursus succesvol is, zal het worden uitgebreid voor de hele regio: Oost-Brabant, Zuidoost-Gelderland en Limburg.

FIT VOOR DE ARBEIDSMARKT

FNV Bouw ontwikkelt de workshop 'Fit voor de arbeidsmarkt'. Daarin gaan werklozen die door een faillissement op straat zijn komen te staan, op zoek naar zinvolle activiteiten. Met Fit voor de arbeidsmarkt kunnen mensen een start maken bij het zoeken naar werk en blijven ze in contact met werk. Er is behalve voor loopbaanoriëntatie en sollicitatietraining ook aandacht voor vrijwilligerswerk of omscholing.

FUWA SCHILDERS

In alle regio's worden bijeenkomsten georganiseerd over het nieuwe functiewaarderingssysteem (fuwa). De schilders krijgen informatie over hoe het systeem in elkaar zit, hoe er ingeschaald hoort te worden en hoe ze bezwaar kunnen maken tegen een verkeerde inschaling. Een beleidsmedewerker van FNV Bouw ondersteunt de regio-bestuurders, helpdesk en vakbondsconsulenten met het beantwoorden van de vragen. Ook zijn er voorbeeldbrieven op fnvbouw.nl geplaatst, die leden kunnen gebruiken als ze bezwaar willen maken bij hun werkgever.

MELDPUNT VERZUIMBUREAUS

Samen met andere FNV-bonden opent FNV Bouw een meldpunt verzuimbegeleiding. In de periode van 13 februari tot 1 oktober komen er in totaal 6.161 klachten van werknemers uit het hele land over verzuimbureaus. Zieke werknemers worden niet serieus genomen en hun privacy wordt op grote schaal geschonden. Er wordt bijvoorbeeld naar medische informatie gevraagd en medisch advies gegeven door het verzuimbureau. De meldingen

worden opgetekend in het rapport 'Verzuimbegeleiding: een corrupt systeem'. De FNV roept alle partijen op om de menselijke maat terug te brengen in de begeleiding en re-integratie van zieke werknemers. De kwestie krijgt ook aandacht in het tv-programma Zembla.

Kijk ook onder congresresolutie 4.0.3 voor het Wmo-inloopsprekkuur. ■

2.0.4 FNV Bouw gaat onderzoeken of er meer juridische gronden zijn voor het aanspannen van procedures op het gebied van het Organo Psycho Syndroom. Dit kan leiden tot een wijziging in de aanpak van dossiers rondom OPS. Daarnaast blijft FNV Bouw onverminderd campagne voeren voor preventie en voorlichting over de gevaren van toxische stoffen en andere gezondheidsbedreigingen van werknemers op de werkvloer.

NALEVING VORSTVERLET

Ook dit jaar informeert FNV Bouw werknemers op bouwplaatsen over vorstverlet. Volgens de bouw-cao mogen werknemers bij een gevoelstemperatuur van -6 graden de werkzaamheden staken, tenzij de werkgever (passend) vervangend werk aanbiedt. Het loon moet altijd volledig worden doorbetaald en niemand mag ontslagen worden. De netwerkers van bureau bouwkolom letten tijdens hun bezoeken op de naleving van deze cao-afspraken.

SMS-DIENST

Bouwvakkers worden op fnvbouw.nl geïnformeerd over de vorstverletregels. Met de FNV Bouw-app zijn werknemers altijd op de hoogte van de gevoelstemperatuur op de bouwplaats. Ook kunnen bouwvakkers gebruikmaken van een gratis sms-dienst. Aan de hand van hun postcode ontvangen ze dagelijks twee gratis sms'jes met de gevoelstemperatuur op hun bouwplaats.

WERKEN BIJ HITTE

In de Bikudak-cao voor dakdekkers is een afspraak gemaakt over werken bij hitte. Dat betekent dat dakdekkers mogen stoppen met werken bij een gemeten temperatuur van 40 graden op de werkplek. De cao voor dakdekkers is de enige cao waarin staat dat mensen het werk mogen neerleggen als de temperatuur op de werkplek 40 graden of hoger is. FNV Bouw wil ook zo'n afspraak maken voor asfalteerders in de wegenbouw.

IJSMANNEN

FNV Bouw deelt in de zomer op bouwlocaties ijs uit om werknemers te wijzen op de risico's van werken bij hitte. Ook worden de bouwvakkers erop gewezen om goed te smeren, veel te drinken en zoveel mogelijk de schaduw op te zoeken. Ook werkgevers krijgen het advies om de temperatuur goed in de gaten te houden en zo nodig maatregelen te nemen.

KNAP WERK

De campagne 'Knap Werk' is dit jaar afgesloten. De campagne had als doel om het imago van het beroep schilder te verbeteren. Schilders, bedrijven en corporaties kregen mogelijkheden aangereikt om zich verder te ontwikkelen. Bijvoorbeeld door het toepassen van vraag gestuurde planning, regie te nemen in de uitvoering en door ketensamenwerking. Tijdens de slotbijeenkomst op 16 oktober ontvangt het bedrijf dat de principes van Knap Werk het beste heeft toegepast een pluim. Deze gaat naar het bedrijf Gerard Reijnders Schilderwerken in Venray.

GOUDEN STRAATSTEEN

FNV Bouw deelt eens in de twee jaar de Gouden Straatsteen uit. Eerder was dit het geval in 2009 en 2011. Er wordt een prijs uitgereikt aan een bedrijf én aan een opdrachtgever, die zich inzetten om mechanisch bestraten onder de aandacht te brengen. Boerman Bestratingen en de gemeente Rotterdam zijn dit jaar de winnaars.

WINNAAR ARBOPRIJS GAAT MARKT OP

De winnaar van de Arboprijs 2012 van FNV Bouw gaat met zijn multibuddy de markt op. Met deze vinding van tegelzetter Twan Geelen wordt het leggen van vloer-tegels veel minder belastend voor rug, polsen, knieën en schouders. FNV Bouw reikt om de twee jaar de Arboprijs uit aan een uitvinding waarbij gezond en veilig werken centraal staat.

RI&E HOUTVERWERKENDE INDUSTRIE

Voor de houtverwerkende industrie is een erkende Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) beschikbaar. Deze is gratis digitaal beschikbaar. Iedere werkgever in Nederland is wettelijk verplicht een RI&E te houden. Hierin worden de knelpunten in de arbeidsomstandigheden van het bedrijf in kaart gebracht. Op basis daarvan maakt de werkgever een plan van aanpak en voert verbeteringen door.

GEHOORSCHADE

Werknemers kunnen met een app van de FNV zelf schadelijk geluid meten op hun werk. De werknemer heeft hiermee een middel in handen om zijn werkgever te wijzen op het overtreden van de wettelijke norm van 80 decibel. Meer dan een half miljoen mensen hebben dagelijks te maken met schadelijk geluid op hun werk. Dat is 7 procent van de Nederlandse werknemers. De FNV Decibelmeter is gratis verkrijgbaar in de app-store voor zowel apple als android.

ONLINE WERKDRUKMETER

Voor medewerkers van woningcorporaties is een online-programma beschikbaar om werkdruk aan te pakken. De tool is ontwikkeld met financiële steun van het Fonds Leren en Ontwikkelen Wooncorporaties (Flow) en met subsidie van het Europees Sociaal Fonds. De werkdruk-meter geeft informatie en praktische tips en oefeningen om energiek te worden én te blijven.

WORKERS MEMORIAL DAY

Ieder jaar herdenkt FNV Bouw op 28 april de slachtoffers van ongelukken op het werk. Ongelukken komen vaak voor in de bouw. Vicevoorzitter Charley Ramdas van FNV Bouw: "Bouwvakkers worden meer dan andere werknemers blootgesteld aan risico's. Ze werken met grote machines en zware voorwerpen, vaak op hoogte." In de hele wereld is op 28 april aandacht voor Memorial Day en wordt aandacht gevraagd voor gewoon goed werk.

ARBOCATALOGUS ORGELBOUW

Dit jaar is er voor de sector Orgelbouw een arbocatalogus opgesteld. Hierin staan afspraken die werknemers en werkgevers hebben gemaakt om de risico's van veilig en

gezond werken zo klein mogelijk te maken. Ook staan er oplossingen in om zo gezond en veilig mogelijk te kunnen werken.

ASBEST

De regio Zuidoost en Noordwest organiseren een themabijeenkomst over de risico's van asbest.

ARBO-GASTLES

In alle regio's wordt de gastles 'Reis door Arboland' gegeven op bbl- en bol-opleidingsinstituten. Reis door Arboland gaat in op de risico's in de bouw en maakt de leerlingen attent op het gebruik van de arbocatalogus. In deze gastles is ook aandacht voor de gezondheid van de leerlingen. Er is een quiz waarbij de leerlingen een hartslagmeter kunnen winnen. Onder leiding van een fysiotherapeut oefenen leerlingen met de juiste lichaamshouding bij het tillen van zware materialen. De gastles is ontwikkeld in samenwerking met Arbouw. Deze organisatie is door sociale partners ingesteld om de arbeidsomstandigheden in de bouwnijverheid te verbeteren en het ziekteverzuim te verminderen.

'HOU 'T VEILIG' AFGEROND

FNV Bouw doet mee aan de tweejarige campagne 'Hou 't veilig'. Hiermee worden werknemers in de meubel- en houtsector gewezen op het veilig gebruik van machines. De campagne, die dit jaar afloopt, is een initiatief van de werkgevers in de sector, CNV Vakmensen en FNV Bouw.

Kijk voor meer informatie over gastlessen onder congresresolutie 0.0.3 ■

'ACTIES BIJ VAN WIJNEN HEBBEN SUCCES'

Als de werknemers van het bouwbedrijf Van Wijnen in Gorredijk hun ontslag krijgen aangezegd, halen ze alles uit de kast voor een fatsoenlijk sociaal plan. Regiobestuurder Helga Tienkamp steunt hen in die strijd.

Het heeft er alle schijn van dat Van Wijnen de vakbond buiten de deur wil houden. Als er mensen uit moeten, gooien ze het op een akkoordje met de ondernemingsraad. Met iets wat moet lijken op een vaststellingsovereenkomst, komen een aantal werknemers naar het vakbondskantoor voor raad. Ook doet Van Wijnen er alles aan om de suggestie te wekken dat het slechts om een kleine reorganisatie gaat. Dan hoeft het bedrijf zich niet te houden aan de Wet melding collectief ontslag en de vakbond er niet bij te betrekken. Helga: "Het leek slechts om dertien ontslagen te gaan bij een vestiging in Groningen. Maar tot onze verbazing meldden zich daarna nog vijftien werknemers uit Gorredijk."

NIET NODIG

Helga gaat naar de bouwlocaties toe om met de mensen te praten. De werknemers zijn verontwaardigd en boos op de ondernemingsraad die zo'n slechte regeling afsluit met de directie. "Ik heb ze uitgelegd dat ze niet verplicht zijn om te tekenen. Een goed werkgever zorgt voor een fatsoenlijk sociaal plan." De werknemers nemen haar advies ter harte. Niemand tekent de 'magere' overeenkomst. Het bedrijf vraagt daarop hun ontslag aan bij het UWV. Dan stuurt Helga de directie van de vestiging in Gorredijk een brief met de vraag of ze over een sociaal plan kan komen praten. De directie weigert, omdat het slechts gaat om een kleine reorganisatie in het noorden en er zijn al afspraken gemaakt met de ondernemingsraad.

HAAST

Ondertussen is bekend geworden dat minstens 70 mensen een ontslag boven het hoofd hangt of al zijn ontslagen. En erger nog: een aantal ontslagvergunningen van de vestiging in Groningen zijn door het UWV al verleend. De werknemers zijn boos en willen actie. Helga stuurt de directie van de vestiging in Gorredijk een ultimatum. "Daarin eisten wij vóór het eind van dinsdag 2 juli een gesprek over een fatsoenlijk sociaal plan. Wij zetten in op een goede ontslagvergoeding, outplacement, afspraken over om- en bijscholing en terugkeerrecht." Als het ultimatum verstreken is, leggen de werknemers in Gorredijk op 3 juli op vier Friese bouwlocaties het werk neer. De

directie ontvangt een rode kaart voor slecht werkgeverschap. In andere delen van het land deelt FNV Bouw ook pamfletten uit op bouwlocaties. "Ook daar wilden we laten weten dat Van Wijnen nú een fatsoenlijk sociaal plan moet sluiten," zegt Helga.

RODE KAART

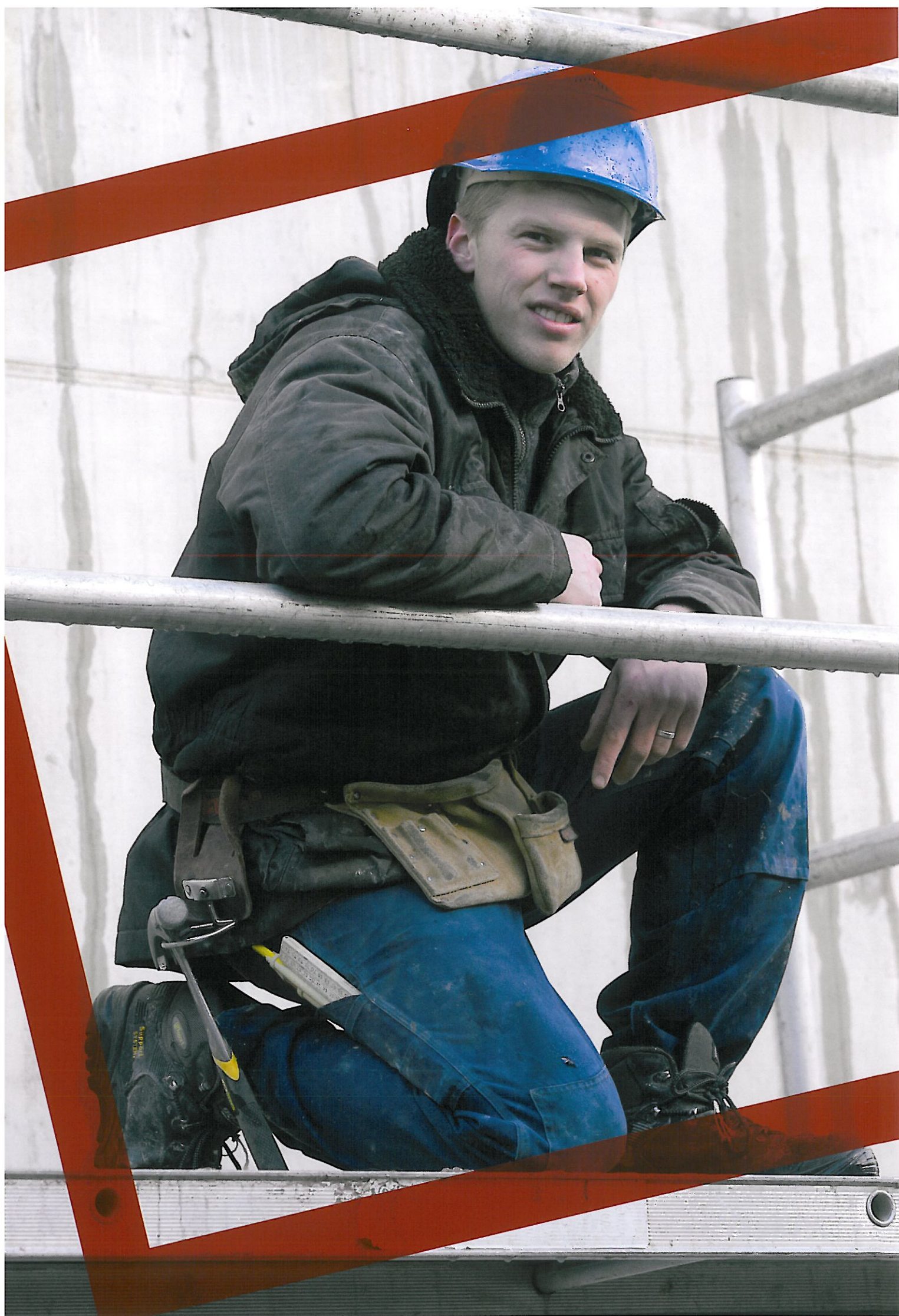
Op 10 juli vindt er een gesprek plaats met de directeur. Hij wil wel praten over scholing en outplacement, maar niet over een ontslagvergoeding. Daarom leggen de werknemers op 16 en 17 juli opnieuw het werk neer en overhandigen de concerndirectie in Baarn ook een rode kaart. Aan de werknemers delen ze een kaart uit met de tekst: 'Goed sociaal plan. Nul! Wat niemand verwachtte, gebeurde op de derde stakingsdag. Het UWV weigert de ontslagaanvragen. Van Wijnen heeft zich te weinig ingespannen om de mensen te herplaatsen, er zouden nog altijd uitzendkrachten werken en een vacature zijn. Helga: "Dit bericht was natuurlijk geweldig! Zo kregen we nog meer tijd om het bedrijf onder druk te zetten." Maar helaas. In augustus ontvangen de werknemers opnieuw een ontslagaanvraag, waarop ze opnieuw het werk neerleggen. Ze voelen zich als oud vuil op straat gezet en hullen zich op de stoep van het kantoor in vuilniszakken. Ook leveren ze persoonlijk hun verweerschriften in bij het UWV. De directie reageert niet.

ACHILLESHIEL

Er wordt besloten steun te zoeken bij woningcorporatie Elken, een grote opdrachtgever van Van Wijnen. Op 11 september delen ze pamfletten uit bij het hoofdkantoor van Elken (gebouwd door Van Wijnen!) en vragen steun voor een fatsoenlijk sociaal plan. Dan gaat het heel snel. Een paar dagen later kan Helga het goede bericht brengen: we hebben een sociale regeling! De stakers krijgen een twee keer zo hoge ontslagvergoeding én geld voor scholing en outplacement. "Met de actie bij Elken hebben we ze geraakt in hun achilleshiel", zegt Helga. "Ook de media-aandacht heeft het proces versneld. Het sterke was dat de groep stakers hun nek is blijven uitsteken. Ze hebben ervaren dat als je samen voor iets staat, je resultaten kunt bereiken, en dat je er sterker van wordt. Niet alleen als groep maar ook als individu. ■

**'DE STAKERS HEBBEN
ALS ÉÉN GROEP HUN NEK
UITGESTOKEN'**

3.0 HOE ORGANISEREN?

3.0.1 FNV Bouw zoekt samenwerking met andere bonden van de FNV waar het vakbondswerk (voor alle leden van de FNV) daardoor beter kan worden vormgegeven.

Activiteiten: Binnen FNV-gremia discussie voeren. Vakbond dichterbij de leden. Bond meer in publiciteit brengen. Op afdelingsniveau samenwerken en activiteiten organiseren op een bepaald thema of voor een bepaalde doelgroep.

Dit hoofdstuk richt zich op de resultaten die zijn bereikt op het gebied van lokale samenwerking met andere FNV-bonden. **De andere vormen van samenwerking op bouwplaatsen staan vermeld onder congresresolutie 1.0.1**

EÉN FNV

In alle regio's nemen kaderleden initiatieven om te gaan samenwerken met andere FNV-bonden. Ook worden er gezamenlijk themabijeenkomsten georganiseerd en werkplannen opgesteld. Het gaat om samenwerking tussen FNV Bouw, FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV en FNV Kiem. Ook wordt in een aantal regio's samengewerkt met FNV Lokaal.

KADERWERK

In de regio Noord werken de bestuurders van FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV, FNV Kiem en de voormalige vakcentrale samen om contacten tussen kaderleden op gang te brengen. Dit leidt tot een gezamenlijke nieuwjaarsbijeenkomst.

REA-BEGELEIDERS

De regio Noord organiseert een brainstormbijeenkomst om samen met collega's van FNV Bondgenoten en Abvakabo FNV ideeën te bedenken voor samenwerking op het gebied van thema- en voorlichtingsbijeenkomsten voor rea-begeleiders.

VAKBONDSCAFÉ

In regio Oost organiseren de samenwerkende kaderleden van FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV en FNV Bouw in Nijmegen hun eerste vakbondscafé. De voorzitter van de FNV, Ton Heerts, wordt uitgenodigd als gastspreker.

GEZAMENLIJK SPREEKuur

In de regio Oost wordt in Nijmegen en Culemborg een sociaal spreekuur gehouden door de gezamenlijke bonden. In Tiel is een aanzet gedaan om een gezamenlijk spreekuur op te zetten. Ook in de Betuwe (district 12)

hebben afdelingen het initiatief genomen om wekelijks een gezamenlijk spreekuur op te zetten.

LOKAAL NETWERK

In regio Zuidoost werkt FNV Bouw samen met FNV Bondgenoten en Abvakabo FNV om een lokaal netwerk (FNV Parkstad) op te richten. Dit netwerk gaat zich richten op lokale belangenbehartiging, ledenbinding, ledenbehoud en gemeentelijke beïnvloeding.

ONTSLAGBIJEENKOMST

In district Utrecht-Zuid komt de zelfwerkzaamheid en samenwerking met andere bonden goed op gang. FNV Bouw, Abvakabo FNV en FNV Bondgenoten organiseren in Maarssen een bijeenkomst over ontslag. De kaderleden organiseren alles zelf. Er komen 80 deelnemers naar toe.

OMGAAN MET MINDER INKOMEN

De FNV Lokaal-afdeling Het Groene Hart organiseert samen met FNV Bouw voor leden in het verzorgingsgebied de workshop 'Omgaan met minder inkomen'.

SOCIAAL AKKOORD

De samenwerkende bonden in Hilversum hebben een avond georganiseerd over het sociaal akkoord. De opkomst was hoog (120) en er was een goede inhoudelijke discussie.

THEMA-AVONDEN

Eind oktober organiseert district 10 samen met andere FNV-bonden in Eemnes een thema-avond over ontslag. Er komen 100 leden naar toe.

BESTUURDERSDAG

In Noord-Holland organiseert FNV Bouw voor de derde keer een provinciale bestuurdersdag samen met FNV Bondgenoten en Abvakabo FNV. Dertig deelnemers van verschillende bonden gaan samen met een collega-bestuurder uit hun gebied activiteiten bedenken om nieuw kader te werven.

HULDIGINGSVOND

In Vianen en omgeving organiseren FNV Bouw en FNV Bondgenoten voor het eerst een gezamenlijke huldigingsavond. De aanwezige jubilarissen waren zo enthousiast dat deze activiteit volgend jaar weer op de agenda komt te staan.

WEINIG ACTIEF

In het district 26 komt de lokale samenwerking niet zo goed van de grond. Er worden in dit district veel afdelingen opgeheven, zoals Leiden, Noordwijk, Nieuwkoop en Alphen aan den Rijn. Alleen Katwijk, Wijde Braasem en Lisse Sassenheim zijn nog over. Daar worden alleen nog huldigingsavonden georganiseerd.

LOKALE LOBBY

Naar aanleiding van een publicatie in Cobouw en de Leeuwarder Courant over verantwoord aanbesteden, nodigt de gemeente Heerenveen de FNV-bonden uit voor een gesprek. Dit leidt niet meteen tot afspraken, maar er wordt wel informatie gedeeld. Het idee dat de

opdrachtgever verantwoordelijk is voor wat er onder zijn vlag gebeurt, wordt onderschreven door de gemeente.

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

De gemeenteraadsverkiezingen zijn een goede aanleiding voor de FNV-bonden om samen te werken. FNV Lokaal is de kartrekker van de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Doel is: visie over sociaal lokaal beleid uitdragen, het gemeentelijke beleid beïnvloeden én de lokale zichtbaarheid van de bond vergroten. FNV Lokaal-leden worden gevraagd actief deel te nemen aan de campagne. Ook in de regio's wordt campagne gevoerd. Op veel plekken in het land worden verkiezingsbijeenkomsten georganiseerd.

REGIOSITE

De regiosite en facebook worden regelmatig ingezet om leden te informeren over activiteiten op het gebied van lokale belangenbehartiging. Afdelingen worden gestimuleerd informatie met hun achterban te delen via hun regiosite en de digitale regionieuwsbrief. ■

3.0.2 De structuur van de vakbeweging sluit niet meer aan op de inrichting van werkend Nederland. FNV Bouw streeft naar een ongedeelde FNV met een herkenbare naam in elke sector en zal zelf concrete stappen in die richting nemen en stappen van zusterorganisaties ondersteunen. Hierbij zijn de uitgangspunten eenheid in beleid en dienstverlening en een gelijk contributiebeleid.

Beoogd resultaat: Ongedeelde FNV in twee stappen:

- 1e twee jaar voorbereiding
- Na 4 jaar concrete stappen

ONGEDEELDE FNV

In 2013 zijn belangrijke stappen gezet naar een ongedeelde FNV. Leden worden door FNV Bouw regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Dit gebeurt via pamfletten, brieven, fnvbouw.nl en door gesprekken aan te gaan met leden op bouwplaatsen en tijdens bijeenkomsten.

RAADPLEGEND CONGRES

Op 27 en 28 maart organiseert FNV Bouw een raadplegend congres. Op de tweede dag spreekt het congres van FNV Bouw zich uit vóór het samengaan met FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV, FNV Kiem en FNV Sport op 1 januari 2015 tot een ongedeelde FNV. De bondsraad is al eerder akkoord gegaan.

GEDEELD EN ONGEDEELD

In de nieuwe FNV kunnen leden direct lid worden van herkenbare sectoren in het zogeheten 'ongedeelde deel'. Hierin gaan sectoren van FNV Bondgenoten, AbvaKabo FNV, FNV Bouw, FNV Kiem en FNV Sport direct samenwerken. Daarnaast blijven FNV-bonden als onderwijsbond Aob, FNV Veiligheid, FNV Horecabond, Nautilus, NL Sporter, FNV Vrouwenbond, FNV Mooi, FNV Jong, FNV Zelfstandigen, VVCS en de NVJ als zelfstandige organisatie lid van de nieuwe vereniging.

VAKBONDSHUIZEN

Op lokaal niveau zal de nieuwe FNV nog verder versterkt worden door de komst van 35 vakbondshuizen, waarin leden van diverse afdelingen nauwer samen gaan werken.

Ook tussen de werkorganisaties van de bonden in het ongedeelde deel zal de samenwerking krachtiger worden.

NIEUWE VOORZITTER

In mei kiezen de leden Ton Heerts als voorzitter van de nieuwe FNV. Dit is de eerste keer dat leden direct een nieuwe voorzitter kiezen. Ton Heerts heeft één tegenkandidaat: Corrie van Brenk, voorzitter Abvakabo FNV. De nieuwe voorzitter wint met een meerderheid van 62 procent van de stemmen. Corrie van Brenk krijgt 38 procent. In totaal brengen 138.940 leden hun stem uit.

LEDENPARLEMENT

In de nieuwe FNV hebben de leden het voor het zeggen in het ledenparlement. Dit zijn democratisch gekozen vertegenwoordigers van de sectoren. In totaal bestaat het ledenparlement uit 108 leden. Het aantal vertegenwoordigers per sector hangt af van de grootte van de sector. Het ledenparlement beoordeelt het bestuur van de FNV over onder meer het sector-overstijgend beleid, de financiën, belangrijke veranderingen in de organisatie en de statuten.

Het ledenparlement kiest ook het nieuwe bestuur van de FNV. Dit bestaat uit een dagelijks bestuur met acht leden. En daarnaast een algemeen bestuur van tien leden. De leden van het dagelijks bestuur zitten ook in het algemeen bestuur van de FNV.

BONDSBESTUUR FNV BOUW

Het bondsbestuur van FNV Bouw is versterkt met Katja Ünlütürk als secretaris en Leo Hartveld als penningmeester. Dit was noodzakelijk, omdat penningmeester, Annemarie Snels gekozen is als voorzitter van de AFMP. Ook zijn twee bondsbestuursleden voor een deel van hun werk lid zijn geworden van het bestuur van de FNV. De vicevoorzitter maakt deel uit van het algemeen bestuur en de bondssecretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

FNV SENIOREN

Door de statutenwijziging kunnen senioren niet meer plaatsnemen in sectorraden. Daarom wordt er een aparte sectorraad senioren ingesteld. Op 26 juni vindt er een startconferentie van FNV Senioren plaats in Utrecht voor alle senioren kaderleden van FNV Bouw, FNV Bondgenoten, Abvakabo FNV en FNV Kiem.

INFORMATIEAVOND

Op maandag 2 december organiseert FNV Bouw een informatiebijeenkomst over de nieuwe FNV voor alle afdelingen. Belangrijke onderwerpen zijn: het samengaan van de FNV-bonden tot een ongedeelde FNV, het congres van FNV Bouw, de verkiezingen van de FNV-voorzitter, het ledenparlement, de bondsraad en sectorraden, het verandertraject, binding en behoud van leden. ■

'ORGELBOUWERS HEBBEN NOG STEEDS EEN EIGEN CAO'

De cao orgelbouw is een van de kleinste cao's. In de sector werken slechts 134 orgelbouwers en FNV Bouw heeft er maar 14 leden. Het onderhandelingsproces is er niet minder lastig om. Pas na zes onderhandelingsrondes komt het tot een akkoord.

Voor regiobestuurder Bob Heij is het de eerste cao waarvoor hij de onderhandelingen doet. Hij werkt samen met een collega van CNV Vakmensen. Deze bond vertegenwoordigt – hoe kan het ook anders – de meeste leden. Hoewel het er soms stevig aan toe gaat, is de sfeer bij de onderhandelingen informeel. Bob: "We vergaderden om de beurt bij een orgelbouwer en bij de vakbond. Vooraf maakten we vaak eerst een rondleiding door een kerk en lieten de orgelbouwers ons zien wat er allemaal komt kijken bij de restauratie van een orgel." Bob is onder de indruk. Hij is christelijk opgevoed en heeft dus weleens een kerk van binnen gezien. "Het is mooi om te zien hoe de restaurateurs en orgelstemmers aan het werk zijn. Dit is echt vakmanschap."

CONCURRENTIE

De orgelsector heeft het moeilijk. Dat komt vooral doordat de overheid de subsidiekraan heeft dichtgedraaid. Orgels worden er allang niet meer gebouwd in Nederland. Er is zware concurrentie uit Oost-Europa. Bob: "Er is wel genoeg werk, maar doordat er geen geld meer komt van monumentenzorg, raakt het geld voor restauraties op." Dat verklaart meteen de onverbiddelijke houding van de werkgevers tijdens de cao-onderhandelingen. Geen cent erbij, is hun vasthoudende standpunt. Naarmate de onderhandelingen vorderen, wordt de stemming grimmiger en komen de partijen steeds meer tegenover elkaar te staan. Na de vijfde ronde lijkt een opening nabij. Toch valt het bod van de werkgevers erg tegen. Bob: "De werkgevers wilden loonsverhoging in ruil voor het inleveren van atv-dagen. Voor ons was dat een no-go-area!"

VAKMANSCHAP

Bob begint hem dan toch een beetje te knijpen. "Het zal toch niet zo zijn dat ik bij mijn allereerste cao-onderhandelingen zonder resultaat naar huis kom. Toen hebben we ons standpunt nog wat sterker aangezet. Drie procent loonsverhoging is ons eindbod, zeiden we tegen de werkgevers." Na vele schorsingen lukt het eindelijk tot een principeakkoord te komen. Met twee keer een

loonsverhoging van 0,75 procent en een eenmalig uitkering van 7,5 procent gaan de bonden naar hun leden. Ook wordt er een afspraak gemaakt voor de invoering van een arbocatalogus. De leden zijn zeer tevreden over wat de bonden hebben bereikt. Bob: "Daar waren we blij mee, want de actiebereidheid in de sector is niet groot. Orgelbouwers zijn bijna allemaal van christelijke huize. Vanuit hun geloof zijn ze gewend om horig te zijn en te doen wat het gezag hen opdraagt. Ook zijn ze nogal individualistisch. Het vakmanschap is het belangrijkste voor ze. Sommige orgelbouwers zijn weken van huis om een orgel te restaureren. Ze gaan zelfs naar het buitenland. Ik ben dan ook blij dat we wat aan de koopkracht van deze vakmensen hebben kunnen doen."

KRACHTTAAL

Ondanks de krachttaal die af en toe nodig is, waren het toch 'lieve' gesprekken, zegt Bob als hij terugkijkt op de onderhandelingen. "Dit hoort bij het spel. Soms ben je even aardig tegen elkaar, dan weer boos om je punt te maken. Aan het eind waren we weer goede vrienden. Volgens het gebruik komt na het bereiken van het resultaat de jeneverfles op tafel." Eigenlijk is het veel te duur om te onderhandelen voor zo'n kleine groep mensen. Het zou goedkoper zijn om de cao meubel te volgen. Bob: "Orgelbouwers vallen eigenlijk wel onder de meubel en houtsector, maar zelf vinden de orgelbouwers dat ze een aparte sector zijn. Dat is ook tekenend voor de orgelbouwers. Het zijn sympathieke mensen met een duidelijke eigen mening. En dat maakte het onderhandelen juist zo leuk." ■

**'ONDANKS AF EN TOE WAT
KRACHTTAAL, WAREN HET
TOCH LIEVE GESPREKKEN'**

4.0 BETROKKENHEID VAN LEDEN

4.0.1 FNV Bouw wil een kaderorganisatie zijn die mensen aanspreekt op hun kunnen en interesse bij concrete (kortlopende) activiteiten. Hiervoor wil de bond nieuwe vormen van vakbondswerk ontwikkelen, samen met deskundige en betrokken leden.

VELDWERKDAG

De regio Zuidwest organiseert regelmatig een veldwerkdag waarop het hele regioteam (van secretaresse tot regiohoofd) bouwlocaties bezoekt. De sfeer onder de mensen op de bouwplaatsen is niet goed. Mensen zijn boos op de bond, zien arbeidscontracten verslechteren en zijn bang voor hun baan. Ze voelen zich door de bond in de steek gelaten. Hieruit spreekt de noodzaak om bouwlocaties op reguliere basis te gaan bezoeken, zoals bureau bouwkolom dat doet.

BUREAU BOUWKOLOM

Bureau bouwkolom past de nieuwe manier van vakbondswerk toe. Netwerkers en bestuurders bezoeken op regelmatige basis bouwplaatsen in het land om problemen te signaleren, mensen met elkaar in verbinding te brengen, contactpersonen netwerken op te zetten en samen met de werknemers oplossingen te zoeken. De vakbond moet herkenbaar en zichtbaar aanwezig zijn.

In de beginperiode beperkt bureau bouwkolom zich tot een aantal pilots in het land. Vanaf september 2013 wordt dit uitgebreid tot 200 bouwlocaties in het land. De bouwlocaties worden geselecteerd door de regio's: twintig per regio.

Netwerkers

Iedere netwerker neemt twintig bouwlocaties voor zijn rekening en bezoekt deze regelmatig (om de twee tot drie weken). De netwerker brengt ook de situatie op de bouwplaats in kaart: wie is de opdrachtgever, de hoofdaannemer, wie zijn de onderaannemers en hoeveel mensen werken er in vaste dienst, hoeveel zzp'ers etc.?

De netwerkers praten met de mensen in de bouwkeet ook over actuele zaken, zoals vorstverlet en de bouw-cao. Af en toe gaat de verantwoordelijke bestuurder mee naar de bouwplaats.

Registratie van gegevens

De gegevens die door de netwerkers worden verzameld worden ingevoerd in een geautomatiseerd systeem. Dat

staat nu nog los van het CRM-systeem, maar zal er in 2014 aan toegevoegd worden, zodat meer mensen in de organisatie gebruik kunnen maken van de gegevens. De inventarisatie levert veel informatie op. In 2014 zal er veel aandacht zijn voor het analyseren van de gegevens en het leggen van verbanden. Om een beeld te geven van de gegevens die worden verzameld, een aantal cijfers:

- Maandelijks presenteren de netwerkers zich aan zo'n 6.000 mensen.
- In 2013 hebben de netwerkers 135 bouwlocaties bezocht. De 200 locaties zijn nog niet gehaald, omdat de bezetting nog niet compleet is.
- Op deze 135 locaties waren 41 opdrachtgevers actief, 1450 hoofdaannemers, 450 onderaannemers en 41 uitzendbureaus.
- In totaal zijn er ruim 200 contacten geregistreerd.

Communicatie

In het personeelsblad Bouwwerk en het ledenmagazine Casco verschijnt een reportage over het werk van bureau bouwkolom. Om bureau bouwkolom breed in de organisatie en daarbuiten bekend te maken, vindt regelmatig afstemming plaats met de afdeling C&M.

Rondetafelgesprekken

Bureau bouwkolom organiseert in 2013 zes rondetafelgesprekken. Het is de bedoeling om invulling te geven aan de inrichting van de bouwkolom. De thema's die aan de orde komen zijn: individuele belangenbehartiging en dienstverlening, het algemene beleid, cao-beleid, lokaal beleid, rol van de bestuurder en coördinatie. Uitgangspunt is het visiedocument dat is opgesteld door het bondsbestuur. ■

RESULTATEN VERANDERTRAJECT

Van september 2010 tot september 2013 hebben de verandercoördinatoren zich ingezet om de (kader)organisatie om te vormen naar een zelfredzame organisatie. Dat is een organisatie die luistert naar de leden en samenwerkt met andere bonden. Daarbij zijn de volgende subdoelen onderscheiden:

1. Het ontwikkelen van activiteiten die passen bij een zelfredzame organisatie.
2. Het stimuleren van eigen initiatief van kaderleden en medewerkers.
3. Het stimuleren van lokale samenwerking tussen (leden van) verschillende FNV-bonden.

Net voor hun vertrek hebben de verandercoördinatoren een eindevaluatie opgeleverd en gepresenteerd aan het bondsbestuur. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste resultaten:

Competentietool

In de regio Zuidwest is een competentietool ontwikkeld die landelijk is ingezet. Met dit instrument kunnen zowel nieuwe als bekende vrijwilligers inzicht krijgen waar hun talenten liggen én wat ze daarmee kunnen doen voor de bond. Voor nieuwe vrijwilligers is de competentietool een hulpmiddel om erachter te komen welke activiteiten het beste bij hen passen en om ze te helpen bij het maken van een keuze. Voor actieve kaderleden is het competentieprofiel een goed instrument om erachter te komen wat iemands sterke en zwakke punten zijn. Het doel is om de betrokkenheid van kaderleden te vergroten. Een verder uitgewerkt instrument zal in de toekomst FNV-breed gebruikt gaan worden.

“U bent ons opgevallen”

Alle regio's hebben gewerkt aan een beter relatiebeheer met leden. Daarvoor is onder andere de methode ontwikkeld 'U bent ons opgevallen!'. Deze werkwijze ondersteunt de regiobestuurders alert te zijn op leden die iets kunnen betekenen voor de bond, om direct contact met hen te leggen én om hen te binden aan lokale activiteiten of projecten.

Lokale samenwerking

In bijna alle regio's zijn de samenwerkrelaties met FNV Lokaal geïntensiveerd. Dit heeft al tot heel wat activiteiten geleid. Zo is onder andere goed samengewerkt bij de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen in 2014.

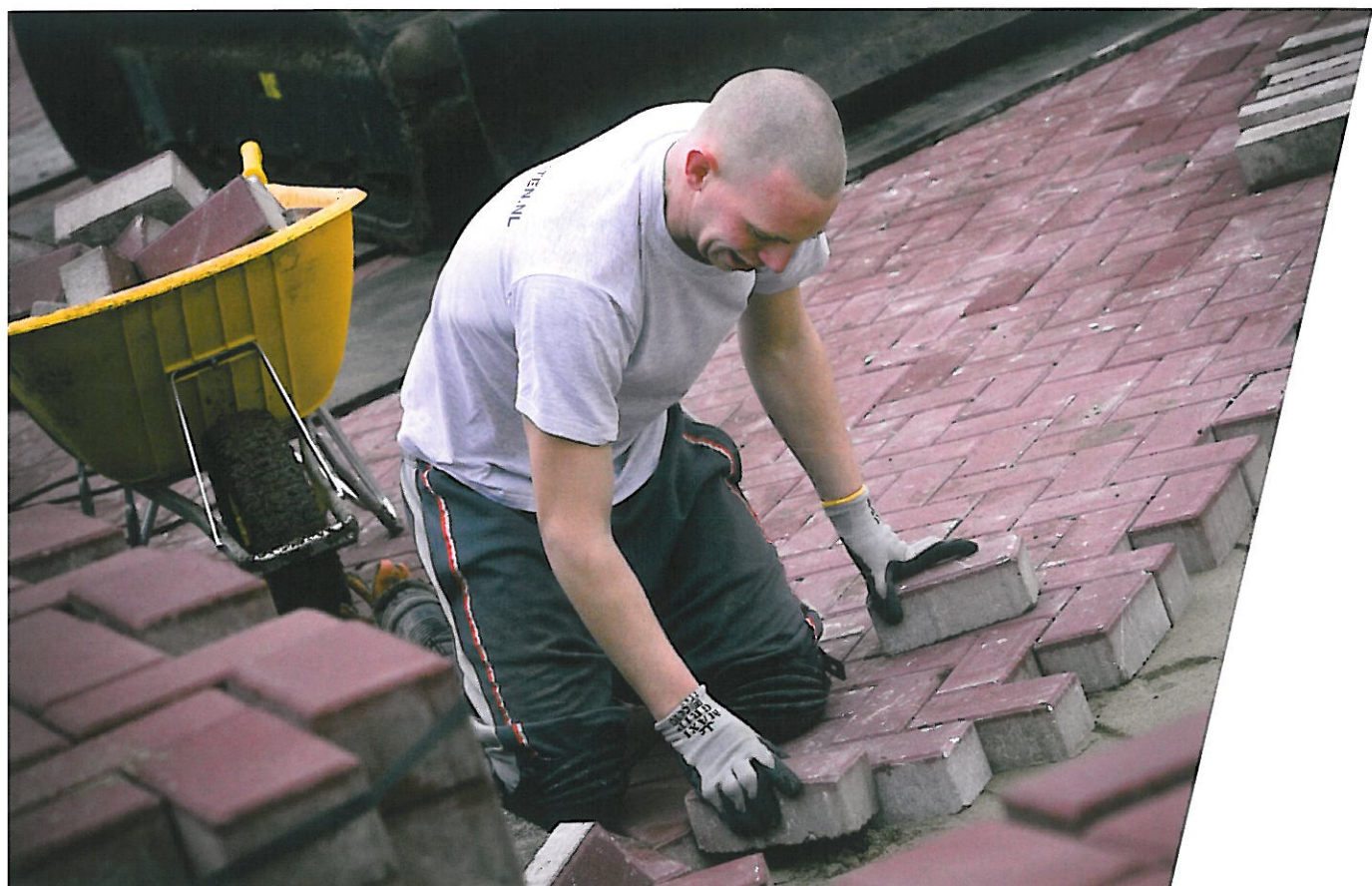
Onder congresresolutie 1.0.1 meer over de lokale samenwerking.

Slimme groepjes

Landelijk is er aandacht besteed aan het slimmer samenwerken in gedifferentieerde teams ('slimme groepjes'). Met deze werkwijze is een half jaar geëxperimenteerd. De verandercoördinatoren hebben als advies meegegeven om meer gebruik te maken van de gemotiveerde 'dragers' van deze werkwijze en de verantwoordelijkheid ervan neer te leggen bij het middenkader.

FAILLISSEMENTSKADER

In alle regio's worden faillissementskaders ingezet om leden te ondersteunen bij faillissementen. De actieve kaderleden geven voorlichting en helpen leden met het invullen van de UWV-formulieren. Het faillissementskader wordt ondersteund door de regiobestuurders en vakbondsconsulenten. De regio Zuidoost organiseert een

themabijeenkomst voor het faillissementskader. Er is een curator aanwezig die uitleg geeft over faillissementen en de rol van de curator.

KEETCONTACTPERSONEN

De regio Zuidwest heeft goede contacten met keet-contactpersonen via facebook. Het aantal deelnemers (60) groeit nog steeds door collectieve dossiers en vragen aan leden.

LEDEN ACTIEF

Op initiatief van een aantal leden zijn er bij woning-corporatie Portaal ledenbijeenkomsten gehouden. De actieve leden brengen zelf een onderwerp naar voren; de rol van de vakbeweging bij reorganisaties en sociale plannen. De leden werven in het bedrijf ook veel leden voor de aftrap van de campagne Koopkracht en Echte banen op 30 november in de Jaarbeurs in Utrecht.

BEDRIJFSVRAAGBAKEN

De regio Noordwest start met de voorbereiding van een cursus voor bedrijfsvraagbaken. De inzet van de competentietool heeft tien mogelijke vraagbaken opgeleverd. De regio hoopt uit de groep van geïnteresseerden er nog een aantal te kunnen inzetten.

RELATIEBEHEER

De regio Zuidoost organiseert een informatiedag voor kaderleden met als thema: de ontwikkelingen in de bouw-sector en de bezuinigingsplannen van het kabinet. De bijeenkomst wordt goed bezocht: ongeveer 200 deelnemers.

INHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

In het kader van het congres van FNV Bouw helpt de regio Zuidoost kaderleden bij het opstellen en amenderen van congresvoorstellen. Ook krijgen de congresafgevaardigden inhoudelijke ondersteuning. Daarnaast organiseert de regio Zuidoost een cursus digitaal kasboek om kaderleden te helpen bij het opstellen van een begroting.

CONTACTPERSONENNETWERK

De regio Noord gaat verder met de ontwikkeling van een contactpersonennetwerk. Er is een enquête gehouden onder 85 contactpersonen. Binnen het netwerk tekent zich een betrokken groep van ongeveer 25 personen af. Deze groep bezoekt bouwplaatsen in de regio en vraagt de mening van de mensen over de cao en arbeidsvoorwaarden. De bezoeken worden gewaardeerd door de werknemers en leveren goede input voor FNV Bouw. Het project wordt helemaal door de kaderleden zelf georganiseerd. Waar nodig worden ze gefaciliteerd door de werkorganisatie. ■

4.0.2 De betrokkenheid binnen de bond moet worden vergroot. Hiertoe dienen jongeren als doelgroep actief op landelijk niveau te worden betrokken bij het ontwikkelen van vakbondswerk.

JONGERENNETWERK

Het Bahm-jongerennetwerk is ook in 2013 actief. De jongeren komen regelmatig bij elkaar om te praten over ontwikkelingen in de bouw en de aanpak van het jongerenwerk. De leden zijn afkomstig uit alle sectoren van FNV Bouw. Het jongerennetwerk is dit jaar uitgebreid met totaal zeven jongeren, waardoor het netwerk nu bestaat uit vijftien actieve jongeren. De jongeren praten mee over actuele thema's en organiseren activiteiten om jongeren te interesseren voor de vakbond.

UITWISSELING BRAZILIË-NEDERLAND

Vijf leden van het jongerennetwerk FNV Bouw doen in het voorjaar mee aan een uitwisseling met vakbondsleden van Sintraconst in Brazilië. Deze vakbond is een van de circa duizend bouwbonden in Zuid-Amerika. Op internet en de jongerenwebsite Bahm.nl verschijnt een reisverslag. Van 5 tot 10 juni komen de Braziliaanse vakbondsjongeren naar Nederland.

JONGERENKAMP

FNV Bouw is in juni met acht jongeren aanwezig op het jongerenkamp van de BWI in Duitsland. Op het zomerkamp komen zo'n 500 jongeren van bonden uit de hele wereld bij elkaar. De vakbondsjongeren wisselen ervaringen uit en praten over globalisering en andere ontwikkelingen rond werk en inkomen. Twee FNV Bouw-jongeren volgen voorafgaand aan het zomerkamp op de Summerschool workshops. Die gaan over onder andere de arbeidsmarktpositie, globalisering, jeugdwerkloosheid en arbeidsmigranten. Ook leveren de jongeren een bijdrage aan een resolutie van het BWI. Daarin wordt de positie van jongeren in de bouw- en houtsector vastgelegd.

WERELDCONGRES BWI

Tijdens een wereldcongres van de BWI in Bangkok wordt de resolutie voor jongerenwerk aangenomen. Hier is de Jongeren-activiteitencoördinator ook aanwezig. Zij houdt een presentatie over aanbestedingsprojecten, waarbij

gemeentes, werkgevers en vakbonden, afspraken maken over cao-naleving en veiligheid. Ook wordt er afgesproken dat werkloze jongeren voorrang krijgen bij vacatures en dat er stageplaatsen worden geboden.

JONGERENBLAD

Het jongerenblad Bahm is dit jaar 4 keer verschenen. Dit jongerenblad wordt gratis gestuurd naar leden tot en met 27 jaar. Uit een lezersonderzoek blijkt dat het jongerenblad goed gewaardeerd wordt. Bahm zal ook in 2014 blijven verschijnen. Er is ook een website Bahm.nl speciaal gericht op jongeren.

FACEBOOK

Speciaal voor jongeren is er een facebook-pagina. Hier wordt gediscussieerd over nieuwe ontwikkelingen in de bouw, arbeidsvoorwaarden en ook over andere actuele thema's en activiteiten.

POLITIEKE JONGERENDAG

FNV Bouw organiseert samen met FNV Bondgenoten en Abvakabo FNV op 9 oktober een politieke jongerendag in Den Haag. De jongeren krijgen een rondleiding door de Eerste en Tweede Kamer en spreken met oud-FNV

Bouw-voorzitter John Kerstens, die nu Tweede Kamerlid is voor de PvdA. Ook volgen de jongeren een gastles Staatsinrichting en gaan ze met elkaar in debat.

AANPAK JEUGDWERKLOOSHEID

FNV Bouw maakt deel uit van een pioniersgroep om de jeugdwerkloosheid aan te pakken. Namens FNV Bouw neemt de Jongeren-activiteitencoördinator deel aan de pioniersgroep. De werkloosheid onder jongeren stijgt nog steeds: ongeveer 15 procent heeft geen baan. Vorig jaar was dat nog 10 procent. Ook in de bouw hebben jongeren weinig kans op werk. Op lange termijn zal dit een probleem worden, als oudere bouwvakkers met pensioen gaan. De pioniersgroep jeugdwerkloosheid praat met de ambassadeur voor jeugdwerkloosheid, Mirjam Sterk, over hun initiatieven. Mirjam Sterk heeft van het kabinet de opdracht gekregen om bij gemeenten en werkgevers aan te dringen op werkplekken voor werkloze jongeren. Het kabinet wil 50 miljoen euro extra vrij maken om de werkloosheid onder jongeren te bestrijden.

Voor gastlessen aan jongeren kijk onder congres-resolutie 0.0.3 ■

4.0.3 FNV Bouw bevordert het tot stand komen van een FNV-breed gedragen laagdrempelig inloopspreekuur ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Activiteiten: Participeren in een FNV-werkgroep. Aansturen, opleiden en begeleiden van leden. **Beoogd resultaat:** Realiseren spreekuur in samenwerking met andere bonden

WMO-SPREEKUUR

Op verschillende plekken in het land worden Wmo-sprekken gehouden. Via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) kunnen mensen met een beperking ondersteuning krijgen, bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, een rolstoel of aanpassingen aan hun woning. In Assen worden vragen over de Wmo behandeld tijdens het spreekuur van de vraagbaak. In Menterwolde wordt er geen vast spreekuur meer gehouden, maar werkt de Wmo-begeleider op afspraak. Net zoals de rea-begeleiders werken. Dit is het resultaat van een pilot in 2012.

SOCIAAL SPREEKUUR

In Culemborg houdt een plaatselijke afdeling samen met FNV Bondgenoten en Abvakabo FNV een sociaal spreekuur. Hier kunnen leden terecht met vragen over de Wmo, Wwb (Wet werk en Bijstand), de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) en gemeentelijke belastingen.

WAJONG-VERTROUWENSPERSOON

Het streven van FNV Bouw om Wajong-vertrouwenspersonen op te leiden en aan het werk te zetten, heeft geen resultaten opgeleverd. Dit was onderdeel van een afspraak in cao's. Dit actiepoint zal weer opgepakt worden als de Participatiewet is ingevoerd. Dan zullen banen voor arbeidsgehandicapten moeten worden gecreëerd.

BIJEENKOMST REA-BEGELEIDERS

Er zijn drie bijeenkomsten georganiseerd voor rea-begeleiders van FNV Bondgenoten, FNV Kiem, Abvakabo FNV en FNV Bouw. Van FNV Bouw waren 26 van de 34 rea-begeleiders aanwezig. De kosten van deze bijeenkomst worden over de bonden verdeeld. ■

**'WE BLIJVEN DRUK
UITOEFFENEN. HET WK IS
PAS OVER ACHT JAAR!'**

'GROVE SCHENDINGEN VAN VAKBONDSRECHTEN QATAR'

FNV Bouw maakt in oktober deel uit van een BWI-delegatie naar Qatar. In dit oliestaatje wordt druk gebouwd voor het WK voetbal in 2022. Duizenden arbeidsmigranten uit Nepal en Bangladesh werken er onder erbarmelijke omstandigheden. Er vallen zelfs doden.

Janna Mud gaat namens FNV Bouw mee met de delegatie die bestaat uit zo'n twintig personen. Hieronder ook een bestuurder van CNV Vakmensen en Europese vakbondsleiders uit elf verschillende landen. Het doel is om bouwplaatsen te bezoeken en met arbeidsmigranten te praten. Even lijkt het erop dat de reis niet doorgaat, omdat de regering de afspraak afzegt en aangeeft dat ze niet op bouwplaatsen met werknemers mogen praten. Toch vertrekt de delegatie op 7 oktober naar Qatar. Janna: "We hebben ons niet laten afschepen. We zijn gewoon voor de deur gaan staan. Toen waren er wel gesprekken mogelijk met de minister van Arbeid, een ambtenaar van het Human Rights Department en het organiserend comité van de FIFA. Ze namen ons mee naar een bouwplaats en een wooncomplex waar de arbeidsmigranten wonen. Maar hier was niet zoveel aan de hand."

SCHOKKEND

Janna en haar collega's besluiten dan maar zelf op onderzoek uit te gaan. Op advies van een Nederlandse journalist die ze treffen in Qatar, gaan ze naar de Industrial Zone. Daar praten ze met een aantal werknemers. De Industrial Zone is een buitenwijk in Doha waar veel arbeidsmigranten wonen. Wat ze daar aantreffen is ronduit schokkend. Het vermoeden dat er van alles mis is, wordt bevestigd. Janna: "Mensen wonen hier opgepakt in woontorens. Acht mensen in kamertjes van negen vierkante meter. Ze hebben geen enkele vrijheid. Eén keer in de week mogen ze van het wooncomplex af. Van en naar hun werk worden ze met busjes vervoerd. Het salaris dat ze ontvangen is veel lager dan wat hen toegezegd is. Maar ze pikken het, want in hun thuisland is het nog veel slechter. De meesten komen uit Nepal of Bangladesh. Bovendien kunnen ze niet terug, want hun paspoort hebben ze moeten inleveren. Ook hebben ze vaak veel geld moeten betalen om naar Qatar te komen. Daarvoor hebben ze land verkocht of schulden bij familie moeten maken. Ook mogen ze zich niet organiseren in een vakbond. Dit zijn allemaal grove schendingen van de vakbondsrechten."

Er blijkt ook veel mis te zijn met de omstandigheden waaronder de bouwvakkers hun werk moeten doen. Volgens een onderzoek van Amnesty International zijn er in één jaar al ruim duizend arbeiders in het ziekenhuis behandeld, omdat ze van een steiger of hoog gebouw zijn gevallen. Daarvan raakt zeker 10 procent blijvend invalide. Elke dag overlijdt er wel iemand aan de gevolgen daarvan. Tijdens hun toer door het land ziet de delegatie met eigen ogen onder welke omstandigheden er wordt gebouwd. Janna: "Ook wij werden overal met busjes naar toe gereden. Als je uit het raam keek, zag je steigers met mensen erop zonder helmen en veiligheidsgordels. En dan bij temperaturen tot 50 graden. Overal wordt gebouwd in Qatar. Dus niet alleen voor het WK voetbal. De emir wil het land helemaal opnieuw opbouwen. Al het werk laat hij doen door bedrijven uit het buitenland. Tot nog toe zijn er geen Nederlandse bouwbedrijven bij betrokken. Zelf hoeven de mensen in Qatar niet dit soort werk te doen. Zo rijk zijn ze."

UITBUITING

Het inspectiebezoek van de BWI krijgt veel media-aandacht. Een Franse filmploeg maakt deel uit van de delegatie en ook de Arabische tv-zender Aljazeera zendt het bezoek uit. Janna doet vanuit Qatar regelmatig verslag op de radio, en weer thuis zit ze bij het NOS Journaal. De verontwaardiging in Nederland is groot over wat er in Qatar gebeurt. Het wordt zelfs FNV breed opgepakt. Ton Heerts roept het kabinet en de internationale voetbalbond op om druk te zetten om een einde te maken aan de uitbuiting van arbeidsmigranten. Ook stuurt de FNV een open brief naar de KNVB. Tot een boycot van het WK voetbal komt het niet. Janna: "Je moet als vakbond een lange adem hebben en dat is best wel eens frustrerend. Ok, dan geen boycot. Maar dat betekent niet dat we niets kunnen doen. Het WK is pas over acht jaar! We blijven druk uitoefenen. De BWI gaat zeker volgend jaar terug naar Qatar. Al is het alleen maar om een signaal af te geven door er aanwezig te zijn. Wat hier gebeurt moet gewoon stoppen!" ■

A woman with blonde hair, wearing a purple knit beanie, a purple double-breasted coat, and a pink and white floral scarf, is smiling and looking upwards. She is holding a white folder or document. A dark green bag is slung over her shoulder. The background is a brick building with white window frames. The image is framed by a red diagonal border.

BIJLAGEN

LEDEN BONDSRAAD FNV BOUW

In alle overzichten gaat het om de stand van zaken per 31 december 2013. Niet elke tussentijdse verandering is er dan ook in opgenomen. Bij enkele afgevaardigden van de bondsraad staat iets tussen haakjes. Dat wil zeggen dat zij in die instantie zitting hebben als vertegenwoordiger van de bondsraad. Het betreft het FNV-congres, de financiële adviescommissie (FAC) en de commissie selectie bestuurders (CESEBE).

P.A. Alberts, Deventer; **P.B. Alblas**, Schiedam; **J.J. Altena**, Bolsward; **T.A. Andriessen**, Venhuizen; **J.F. van Anrooij**, Goes; **J.J.L. Baale**, Spijkenisse; **G.J.N. Baartman**, Delden; **J.M.M. Backx**, Wernhout; **M.H. v.d. Berg**, Dreumel; **J.A.M.J. Boogers**, Oosterhout; **E. Bos**, Enschede; **F.A.J. de Bruijn**, Vlijmen; **J.L. Derks**, Uden; **H. Donker**, Meppel; **W.Y. Douma**, Burgum; **S. den Engelsman**, Oudelande; **H.M.J. Evers**, Oostelbeers; **A.H.P. van Eijk**, Zierikzee; **L. Faro**, 's Gravenmoer; **E.P.M.C. Franken**, Bergen op Zoom; **P.R. Fridt**, Schijndel; **J.P. Gildemeijer**, Oudenbosch; **T.M.L. de Graaf-Appelman**, Heiloo; **J.M. van Groesen**, Zevenbergen; **J. Heemskerk**, Capelle ad IJssel; **T.P.J. Hendriks**, Nuenen; **P.M. v.d. Heijden**, Lelystad; **M.G. den Herder**, Oudelande; **W.T.M. Hofhuis**, Dalfsen; **A.J.M. Hogenes**, Lisse; **L.J. Hoogenberg**, Klazienaveen; **D. Jansen**, Lekkerkerk; **J. Kanninga**, Papendrecht; **A.A. Katuin**, Ter Apel; **L. Kenter**, Nieuwegein; **G.J. Kiep**, Haaften; **P.J.A.M. Kluijtmans**, Mierlo; **H.B.W. Kuipers**, Monnickendam; **J. Lachman**, Rijswijk; **H.G. v.d. Lageweg**, Leiden;

J.J.H.M. Lakeman, Arnhem; **P.C.J. Latten**, Brunssum; **M.P. van Lieshout**, St. Oedenrode; **G.T. van der Linden**, Nieuwegein; **W. van Midlum**, Kollumerzwaag; **T.J. Molenberg**, Groningen; **P. Niezen**, Oude Pekela; **R. Niezen**, Helmond; **J. van Nispen**, Lageweg; **J.A. de Nijs**, Warmenhuizen; **L.J. Oomen**, Breda; **W. van Oorburg**, Muntendam; **A. van Oorschot**, Amersfoort; **T.F.M. Oude Meijers**, Delden; **I. Perez**, Roosendaal; **P.J.J. Reijdsbergen**, Den Haag; **W.T.J. Rossen**, Wellerlooi; **J.A.M. Schuurman**, Didam; **J.G.H. Sebrechts**, Roosendaal; **J.S. Sens**, Rotterdam; **A. Simons**, Sluiskil; **M.G.H. Smits**, Waspik; **F.J. Spaan**, Volendam; **C.C. Stroop**, Waspik; **J.P.G. Theunissen**, Nijmegen; **A.P. van Uden**, Helvoirt; **A. Vaalt**, Hengelo; **F.P.J. Verdult**, Krabbendijke; **R.P. Vonk**, Rotterdam; **S.L. Vos**, Alteveer; **P.A. de Vries**, Oosterwolde; **J.E.Th. van Wessel**, Didam; **J. Winkel**, Hoogezand; **B.G.H. Wieggers**, Hengelo; **J.W.M. Wijnhoven**, Groesbeek; **D. van Zetten**, Ochten.

SECTORRADEN

In alle genoemde overzichten gaat het om de stand van zaken per 31 december 2013.

Niet elke tussentijdse verandering is er dan ook in opgenomen.

SECTORRAAD AFBOUW EN ONDERHOUD

J. van Dijk, Stiens; **A. van der Laan**, Leek; **R. van der Werf**, Bedum; **E. Dalstra**, Leeuwarden; **H. Salomons**, Noordseschut; **J. Verlooy**, Alkmaar; **H. van Kuijk**, Amersfoort; **J. Bergen**, Oudkarspel; **P. Meijer**, 's Heerenberg; **C. Stroop**, Waspik; **B. Blommer**, Veghel; **J. van Nispen**, Langeweg; **A. den Engelsman**, Oudelande; **P. van Hooijdonk**, Schiedam; **M. Monk**, Rotterdam; **J. Wijdenes**, Wervershoof; **T. de Ruijter**, Rotterdam; **E. van Selm**, Putte.

SECTORRAADSLEDEN BOUW & INFRA

P.H.K.M. Beckers, Overloon; **R. van de Beemd**, Roosendaal; **N. Breure**, Fijnaart; **A. Brouwers**, Roosendaal; **W.L.M. Coolen**, Lage Mierde; **W.J. Corporaal**, Zwolle; **B. Derks**, Uden; **H. Donker**, Meppel; **A.H.P. van Eijk**, Zierikzee; **H.L.Th.A.C. van Ekert**, Veldhoven; **Mw. T.M.L. de Graaf-Appelman**, Heiloo; **M.G. den Herder**, Oudelande; **W.T.M. Hofhuis**, Dalfsen; **A.J.M. Hogenes**, Lisse; **L. Kenter**, Nieuwegein; **F. Kivits**, Vlijmen; **J. Lakeman**, Arnhem; **P.J. Lameijer**, Sneek; **R.D.C. van de Meijden**, Heukelum; **R. Niezen**, Helmond; **C. Nuijten**, Roosendaal; **R.O. Peetoom**, Obdam; **J.C.D. Rovers**, St. Willebrord; **J.J.M. Schilder**, Grootebroek; **J.B. Scholten**, Vasse; **J.A.M. Schuurman**, Didam; **M.G.H. Smits**, Waspik; **F.J. Spaan**, Volendam; **K. v.d. Wolde**, Stadskanaal; **A. van Zijderveld**, Ophemert.

LANDELIJKE SECTORRAAD MEUBEL EN HOUT

J. van Anrooij, Goes; **J. Dekker**, Schiedam; **R. Heslinga**, Blijham; **E. van Hooff**, Weert; **D. Jansen**, Reusel; **P. Janssen**, Puiklijk; **S. Kok**, Grootebroek; **B. Letterman**, Oud Beijerland; **G. van der Linden**, Nieuwegein; **H. ter Meer**, Geldrop; **A. Snepvangers**, Bergen op Zoom; **H. van Straten**, Bontebok; **H. Verhagen**, Woerden; **D. Vink**, Zaandam; **P. Winkelmeijer**, Zaandam.

SECTORRAAD WOONDIENSTEN

E. Bos, Enschede; **A. Brugman**, Purmerend; **I. van Dijk-Struik**, Spijkenisse; **S. Gillissen**, Margraten; **R. van Groeningen**, Den Haag; **P. Hoeckx**, Sliedrecht; **B. Maatman**, Lelystad; **G. Moeken**, Zuidland; **S. Moes**, Wommels; **R. Notten**, Julianadorp; **S. Vos**, Alteveer; **A. de Vries**, Utrecht; **Chr. van Wijk**, Druten; **L. de Witte**, Vlissingen.

SECTORRAAD SENIOREN

C. van Deursen, Rotterdam; **W. Douma**, Burgum; **P. Fiddelaers**, Nederweert; **P. Fridt**, Schijndel; **J. de Groot**, Noordwijkerhout; **T. Hendriks**, Nuenen; **L. Hoogenberg**, Klazienaveen; **D. Jansen**, Lekkerkerk; **S. Karsten**, Opmeer; **P. Kluijtmans**, Mierlo; **C. Kranenburg**, Zwolle; **M. van Lieshout**, St. Oedenrode; **L. Oomen**, Breda; **W. Oorburg**, Muntendam; **A. van Oorschot**, Amersfoort; **J. Sens**, Rotterdam; **C. Slakhorst**, Steenderen; **B. van der Sligte**, Luttenberg; **R. Vonk**, Rotterdam; **D. Weeseman**, Amsterdam; **J. Wessel**, Didam; **J. Westerneng**, Oostzaan; **J. Winkel**, Hoogezand; **D. van Zetten**, Ochten.

BESTUUR EN DIRECTIE

In alle genoemde overzichten gaat het om de stand van zaken per 31 december 2013.

Niet elke tussentijdse verandering is er dan ook in opgenomen.

BONDSBESTUUR

In het jaar 2013 bestond het bondsbestuur uit:
Charley Ramdas, vicevoorzitter; Ruud Baars, algemeen
secretaris; Leo Hartveld, penningmeester; Katja Ünlütürk,
secretaris

DIRECTIE

Rosetta Zwetsman

SECTORBESTUURDERS

Miranda Blomberg; Hans Crombeen; Peter Roos;
Kirsten Smit; Mieke van Veldhuizen

PENSIOENBESTUURDERS

Steepe Custers; Ton Heijnen; Mark Zonnenberg

WERKGEBIED NOORD

Joukien Haan; Alje Stuivenberg; Helga Tienkamp
(waarnemend); Jeroen Vos; Sabine de Vriend;
Rudy Wentink (regiohoofd)

WERKGEBIED OOST

Hans Bolman; Fedde Boonstra; Bob Heij; Carl Kraijenoord;
Sandra Ter Maat (standplaats Woerden);
Theo van der Werf (regiohoofd); Nelly van Veen

WERKGEBIED ZUIDOOST

Gitta Backer; Rob van Gemert; Ellen Hoeijenbos;
Henk Panhuizen; Wilco Veldhorst; Theo van der Werf
(regiohoofd)

WERKGEBIED ZUIDWEST

Dick Koerselman (regiohoofd); Karin van Oosten;
Henny Plat; Michel Steketee; Osman Yildiz;
Daan Withagen

WERKGEBIED NOORDWEST

Petra Akkermans; Peter Ansems; Ben Bleumer
(regiohoofd); Janneke Waage

VERTEGENWOORDIGINGEN

BESTURENOVERLEG FNV

Bondsbestuur FNV Bouw

TRANSITIERAAD

Charley Ramdas

FINANCIËLE ADVIESCOMMISSIE FNV (FAC)

Leo Hartveld

ALGEMEEN SECRETARISSEN OVERLEG FNV

Ruud Baars, lid

BESTUUR STICHTING FNV MONDIAAL

Ruud Baars

BESTUUR STICHTING FNV PERS

Christian de Boer, lid

WERKGEVERSVENIGING FNV EN CAO FNV- ORGANISATIES

Rosetta Zwetsman, lid

BWI (WORLD COUNCIL)

Ruud Baars, lid

EFBH (DAGELIJKS BESTUUR)

Charley Ramdas; Mieke van Veldhuizen; Coen van der Veer

WERKGROEP EUROPA

Ruud Baars

DEELNEMERS- EN CLIËNTENRADEN

In alle genoemde overzichten gaat het om de stand van zaken per 31 december 2013.

Niet elke tussentijdse verandering is er dan ook in opgenomen.

LEDEN PENSIOENRAAD BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS MEUBELINDUSTRIE

P. Alberts, Deventer; **L. Dambacher**, Grashoek;
E. van Hooff, Weert; **D. Jansen**, Reusel; **A. Kragten**,
Utrecht; **H. ter Meer**, Geldrop; **J. Sants**, Rotterdam;
A. Snepvangers, Bergen op Zoom, **M. Wijlens**, Neede.

LEDEN DEELNEMERSRAAD EN VERANTWOORDINGSORGAAN BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS HOUTVERWERKENDE INDUSTRIE

S. van Dijk, Hasselt; **G. den Hartog**, Langerak ZH;
A. Kruithof, Rijswijk ZH; **J. Heus**, Alphen aan de Rijn;
J. Neessen, Meijel.

LEDEN DEELNEMERSRAAD EN VERANTWOORDINGSORGAAN BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS HOUTHANDEL

J. van Anrooy, Goes; **C. Blaauw**, Alphen a/d/Rijn,
R. Minnebo, Krommenie.

LEDEN DEELNEMERS STICHTING SPOORWEGPENSIOENFONDS

vacature

LEDEN DEELNEMERSRAAD BPF BITUMINEUZE EN KUNSTSTOF DAKBEDEKKINGSBEDRIJVEN

T.A.S. Kemper, Raalte; **G.A. Liefers**, Winterwijk

LEDEN DEELNEMERSRAAD BPF BOUW

Th. Andriessen, Venhuizen; **H.L.Th.A.C. van Ekert**,
Veldhoven; **L. Faro**, 's Gravenmoer; **D. Jansen**, Lekkerkerk;
L.J. Oomen, Breda; **W. Oorburg**, Muntendam;
Th. Oude Hesselink, Borne; **F. Sterks**, Sint-Michiels-
gestel; **J.A. van Wijk**, Alphen a/d Rijn

LEDEN DEELNEMERSRAAD SCHILDERS

J. Bergen, Oudkarpspel; **P. Smetzers**, Best; **J. Bolink**,
Deventer; **H. van Kuijk**, Amersfoort; **G. Braamhaar**,
Almelo; **A. Kok**, Kerkrade; **L. Hirsch**, Leusden; **M. Geurts**,
Hichtum; **P. Postma**, Weert

LEDEN DEELNEMERSRAAD SPW

H. Eimers, Rotterdam; **S. Gillissen**, Margraten;
P. de Jong, Middelburg; **B. Maatman**, Lelystad;
H.J.M. Notermans, Retranchement;
J.J. Rebelo Oliveira dos Santos, Landsmeer;
R.P. Vonk, Rotterdam

LEDEN VERANTWOORDINGSORGAAN SPW

G.W. Kamp, Vollehove; **P. Postma**, Sint Annaparochie

FNV BOUW CLIËNTENRAADSLEDEN

P. Alblas, Schiedam; **G. Jolink**, Winterswijk; **C. de Jong**,
Rotterdam; **M.G.H. Smits**, Waspik

GREEP UIT PUBLICATIES

PERIODIEKEN

- Casco
- Krul
- Plein
- Punt
- Golf
- Cijferspecial, januari en juli (op internet)
- Bahm
- Bouwwerk
- Emailnieuwsbrieven per sector

OVERIGE UITGAVEN

- Jaarverslag
- Begroting
- Cao-bulletins
- Felicitatiekaarten
- Voorlichtingsmateriaal Laat geen geld liggen (ASV)
- Diverse Ledenwijzers 2013

- Diverse promofolders
- Gouden straatsteen 2013 machinaal straten
- Folder weerverlet
- Diverse publicaties rondom Bouwkolom
- Diverse uitgaven Meest gestelde vragen
- Diverse publicaties rond acties schilders en afbouw en Bikudak
- Materiaal rondom Koopkracht en Echt banen
- Diverse pamfletten rond flexibilisering
- Congresstukken De Proeftuin voorbij
- Folder Word Vrijwilliger
- Kaderstatuten

LEDENTAL

LEDENTAL FNV BOUW

Regio Noord	19.090
Regio Oost	23.307
Regio Zuidoost	19.270
Regio Zuidwest	22.482
Regio Noordwest	23.306
Buitenland	218
Totaal	107.673

LEDENTAL PER DISTRICT

REGIO NOORD

DISTRICT 1

Groningen

De Veenkolonien	293
Eemsmond	509
Gorecht/Woldstreek	381
Groningen	767
Menterwolde	179
Musselkanaal	173
Noordwest Groningen	590
Oldambt	177
Oost Groningen	320
Oostelijk Ommeland	180
Pekela/Winschoten	376
Stadskanaal	271
Ter Apel/Sellingen	166

DISTRICT 2

Drenthe

Assen	367
Coevorden	132
De Brug	114
De Hondsrug	257
De Hunze	137
District Drenthe	1057
Emmen	1271
Middenveld	307
Odoorn e.o.	253
Stroomdal	253
Tynaarlo	236
Zuid-West Drenthe	251

DISTRICT 3

Friesland

Achtkarspelen	410
De Noardhoeke	186
District Friesland	306
Drachten	434
Friese Zuid-Oost Hoek	598
K.z.v.t	272
Leeuwarden/Menaldumadeel	613
Lemmer-Gaasterland	257
Noord West Fryslan	623
Noordwolde-Steggerda	190
Ny-Bolsw-Wunseradi	429
Ooststellingwerf	294
Skarsterlan e.o.	373
Sneek/Wymbritserdi	408
Tytsjerksteradiel	315
Wolvega	366

DISTRICT 6

Noord Overijssel / Noordoost Polder / Noord Flevoland

Bredewiede	145
District Noord Overijssel/	
Noordoostpol	553
Hattem-Wapenveld	227
Heerde	175
Kampen/Flevoland	696
Lelystad	238
Noord-Oost Polder	226
Oldebroek	187
Steenwijk	214
Steenwijkerwold e.o.	241
Vecht En Reest	348
Vechtstroom	269
Zwolle	477

REGIO OOST

DISTRICT 7

Twente

Almelo-Wierden	656
De Drie Marken	259
De Pyramide	217
Denekamp	329
Dinkel-Regio	331
Enschede	901
Gemeente Borne	253
Goor	165
Haaksbergen	450
Hengelo Ov	554
Markelo	100
Oldenzaal	310
Rijssen	235
Twenterand	604
Zuid Oost Tubbergen	415

DISTRICT 8

Stedendriekhoek Veluwe

Apeldoorn	542
Deventer	789
District Stedendriekhoek/ Veluwe	1347
Ede-Wageningen	420
Epe	289
Pen	350
Raalte	204
Scherpenzeel	132
Twello/Voorst	348
Vaassen	131

DISTRICT 10

Oost Gelderland

Beltrum	148
Diemse Bergh	448
District Oost Gelderland	1726
Doetinchem/Gaanderen	395
Dunsborgermark	325
Groenlo/Winterswijk	666
IJsselhoek	124
IJsselvallei	360
Lichtenvoorde/Aalten	835
Montferland	228
Uift	398
Wehl	166
Zieuwent	155

DISTRICT 11

Zuid Gelderland

Arnhem	650
Bemmel, Gemeente	260
De Betuwe	213
Dieren/Doesburg	321
Elst Gld	158
Gendt	129
Groesbeek/Heumen/Malden	395
Het Laag	214
Huissen	188
Leeuwen	141
Midden Betuwe	202
Midden Maas & Waal	216
Nijmegen	902
Velp/Rheden	187
Wychen	464

DISTRICT 12

Betuwe

Beusichem/Culemborg	272
Bommelerwaard-Zuid	639
District De Betuwe	159
Neerijnen-Oost	82
Tiel e.o.	669
West Maas En Waal	158
West-Betuwe	382

REGIO ZUIDOOST

DISTRICT 13

Noord-Oost Brabant

Bernheze	361
Boekel e.o.	127
Boxmeer e.o.	236
District Noordoost Brabant	223
Heeswijk/Dinther	139
Herraven	110
Landerd	238
Maasdonk	331
Maasland	950
Mill	222
Peelrand	631
Sint Oedenrode	166
St Anthonis/Wanroy	129

DISTRICT 14

Noord Brabant

District Noord Brabant	1215
Heusden	286
Rosmalen & Empel &	
's Hertogenbosch	936
Schijndel	234

DISTRICT 15

Midden Brabant

De Leiestroom	224
Dongen	177
Goirle	165
Hildie	127
N65	246
Tilburg	865
Waalwijk	268
Waspik	339

DISTRICT 16

Zuid-Oost Brabant

Asten-Someren	250
Bergeijk	228
Best-Son	198
Bladel-Hapert	158
Deurne	280
District Zuidoost Brabant	253
Eersel	121
Eindhoven	600
Geldrop/Nuenen	221
Gemert	146
Heeze/Leende	124
Helmond/Mierlo	422
Laarbeek	134
Liessel	68
Neerkant	43
Oirschot/De Beerzen	227
Reusel-De Mierden	116
Valkenswaard e.o.	380

DISTRICT 17

Noord Limburg

De Driesprong	168
District Noord Limburg	322
Groot Nederweert	240
Helden e.o.	185
Leudal	218
Maasbracht e.o.	120
Maasdorpen	111
Meijel	90
Regio Venlo	219
Roer En Swalm	326
'T Stift	161
Tussen Grens&Maas	123
Venray	348
Weert	428

DISTRICT 19

Zuid Limburg

Geleen e.o.	631
Groot-Nuth	126
Klaverblad	251
Maastricht e.o.	1055
Parkstad En Omstreken	895
Simpelveld	96
Speijker	243

Erratum

Behorende bij het Jaarverslag 2013 FNV Bouw

Bladzijde 53: de districten 20 t/m 24 vallen niet onder regio Zuidoost, maar onder **regio Zuidwest**

Bladzijde 54: de districten 25 t/m 30 vallen niet onder regio Zuidoost, maar onder **regio Noordwest**

REGIO ZUIDOOST

DISTRICT 20

Baronie Van Breda

Baronie Van Breda	1623
Dongemond	781
Grensstreek De Baronie	437
Hooge & Lage Zwaluwe	126
Made	370
Oosterhout Nb	561
Raamsdonk	253

DISTRICT 21

West Brabant

Bergen Op Zoom	663
Dinteloord	127
Fijnaart e.o.	284
Halderberge	310
Moerdijk	208
Oud Gastel	162
Roosendaal	668
Rucphen	155
Sint Willebrord	293
Sprundel/Schijf	174
Steenbergen	279
Wouw	163
Zuidwesthoek	386

DISTRICT 22

Zeeland/Goeree Overflakke

Borsele	178
De Schelde	139
District Zeeland / Goeree	
Overflakkee	557
Goeree Overflakkee	686
Groot Goes	242
Groot Hulst	296
Hontenisse	170
Midden Zeeuws Vlaanderen	475
Noord-Beveland	93
Reimerswaal/Kapelle	199
Schouwen/Duiveland	330
Tholen	321
West Zeuws Vlaanderen	198

DISTRICT 23

Rijnmond Gouda

Ammerstol	75
Bergambacht	102
Bodegraven-Reeuwijk	257
Gouda	905
Groot Rotterdam	2425
Haastrecht-Schoonhoven	146
Hoeksche Waard	702
Lek En IJssel	395
Ridderkerk	572
Rijnmond	1100
Schiedam	457
Stolwijk-Berkenwoude	65
Vlaardingen-Waterwegen	555

DISTRICT 24

Alblasserwaard

District Alblasserwaard	947
Dordrecht	917
Leerdam	184
Papendrecht e.o.	362
Sliedrecht	408

REGIO ZUIDOOST**DISTRICT 25****Den Haag/Westlanden**

District Den Haag/Westlanden	1137
's Gravenhage	1606

DISTRICT 26**Leiden**

Alphen A/D Rijn	364
De Wijde Braassem	209
District Leiden	1404
Hillegom/Lisse/Sassenheim	464
Katwijk (Zh) e.o.	290

DISTRICT 27**Utrecht Zuid**

District Utrecht Zuid	192
Hollands Midden	745
Krommerijnstreek	330
Lekstreek	653
Maarssen-Het Groene Hart	392
Utrecht	1584

DISTRICT 28**Utrecht Noord/Flevoland**

District Utrecht Noord-Zuid	
Flevoland	901
Eemland e.o.	924
Hilversum e.o.	504

DISTRICT 29**Noord Holland-Zuid**

Amstelland	363
Amsterdam	1554
District Noord Holland Zuid	693
Edam/Volendam	592
Haarlem/Bennebroek	1069
Haarlemmermeer	480
Purmerend-Waterland	568
Zaanstreek	1312

DISTRICT 30**Noord Holland-Noord**

Bergen-Schoorl	131
De Egmonden	157
De Vooroever	380
District Noord Holland Noord	1164
Hal	1074
Harenkarspel-Niedorp	346
Het Grootslag	607
Limmen/Heiloo/Akersloot	226
Midden Westfriesland	200
Schagen e.o.	427

BUITENLAND

Buitenland	218
------------	-----

AFKORTINGEN

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond	TSF	Tijdsparfondsen, opvolger van vakantiebon voor de bouw
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond	TBB	Technisch Bureau Bouwnijverheid
A/D-lijn	Kaderleden in de afdelingen	uta	uitvoerend, technisch en administratief personeel in bouwbedrijven
arbo	arbeidsomstandigheden	UWV	uitvoering werknemersverzekeringen
Aow	Algemene ouderdomswet	vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
B-lijn	kaderleden in de bedrijven	VNO/NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen/ Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
Bikudak	Bitumineuze en kunststof dakdekkings-bedrijven	VPL	Wet Vut, Prepensioen en Levensloop
BTER	Bedrijfstakeigen Regelingen	WAADI	Wet Allocatie Arbeid door Intermediairs
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde	WAGA	Wet Arbeidsvoorwaarden Grensoverschrijdende Arbeid
BWI	Building and Wood Workers' International, samengaan van algemene en christelijke koepels van bouw- en houtwerknemers in de wereld	Wajong	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten
cao	collectieve arbeidsovereenkomst	WAO	Wet arbeidsongeschiktheid
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond	WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen, bestaande uit IVA en WGA
COR	centrale ondernemingsraad	WSW	Wet sociale werkvoorziening
EFBH	Europese Federatie van Bouw- en Houtarbeiders	WW	Werkloosheidswet
EOR	Europese ondernemingsraad	ZW	Ziektewetuitkering
EU	Europese Unie	ZZP'er	Zelfstandige zonder personeel
EVC	erkenning van verworven competenties		
EVV	Europees Verbond van Vakverenigingen		
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV in Vereniging)		
Fundeon	beroepsopleidingen bouw en gww als samengaan van Bouwradius en SBW		
HZC	Het Zwarte Corps		
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie, ook vaak in de Engelse afkorting ILO: International Labour Organisation		
IG BAU	Industriegewerkschaft Bau Agrar Umwelt, Duitse zusterorganisatie		
IRO	Individuele ReintegratieOvereenkomst		
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten		
LAU	Landelijke Adviescommissie Uitkeringsgerechtigden en Ouderen		
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling		
O&O-fonds	Opleidings- & Ontwikkelingsfonds voor de sectoren		
OPS	Schildersziekte		
Or	ondernemingsraad		
pvt	personeelsvertegenwoordiging		
REA	Wet reïntegratie arbeidsgehandicapten		
SER	Sociaal Economische Raad		
STAR	Stichting van de Arbeid		

STEUN AAN VAKBONDEN WERELDWIJD

Niet alleen in maar ook buiten Nederland zet FNV Bouw zich in voor de belangen van werknemers. De bond ziet het als zijn missie ervoor te zorgen dat mensen, waar dan ook ter wereld, onder goede arbeidsomstandigheden en voor een eerlijk loon kunnen werken. Een overzicht van de activiteiten in 2013.

SAMENWERKING

Voor internationaal vakbondswerk werkt FNV Bouw samen met FNV Mondiaal. FNV Mondiaal steunt vakbonden in de hele wereld, zet zich in voor maatschappelijk verantwoord ondernemen en spreekt multinationals aan op hun sociaal beleid. FNV Bouw is ook lid van de BWI (de internationale federatie van werknemers in de bouw- en houtsectoren). Regelmatig gaan bestuurders van FNV Bouw mee op werkbezoek naar internationale vakbondsprojecten van de BWI. Daarnaast is FNV Bouw lid van de Europese Federatie van Bouw- en Houtarbeiders (EFBH). Via de EFBH probeert FNV Bouw invloed uit te oefenen op de Europese politiek om afspraken te maken met werkgeversorganisaties over de veiligheid en gezondheid en werkgelegenheid van de werknemers in de bouw- en houtsectoren. **De activiteiten in Europa staan vermeld onder congresresolutie 0.0.2**

GREEN DEAL DUURZAAM HOUT

Op 20 juni zet FNV Bouw een handtekening onder de Green Deal 'Bevorderen Duurzaam bosbeheer'. Mede-ondertekenaars zijn de werkgevers in de houtbranche, timmerfabrieken en staatsecretaris Mansveld van infrastructuur en milieu. De partijen zullen zich inspannen om alleen nog maar hout te gebruiken uit duurzaam beheerde bossen. Duurzame bosbouw zorgt ervoor dat het bos behouden blijft en dus ook de werkgelegenheid.

DUURZAAM HOUT IN MYANMAR

Ook in Myanmar (het voormalige Birma) worden de eerste stappen gezet voor het duurzaam produceren van hout. De BWI en FNV Bouw houden de omstandigheden in Birma nauwlettend in de gaten. Afgesproken is dat vanaf 2014 hier alleen nog maar duurzaam hout mag worden geproduceerd. Maar zover is het nog niet. De lonen en de arbeidsomstandigheden van de houtwerkers voldoen nog niet aan de internationale standaarden. Ook de politieke situatie in Myanmar is nog niet stabiel. Ook daar worden stappen gezet. Na een schrikbewind van 24 jaar zijn

vakbondsleiders inmiddels weer welkom. De overheid van Myanmar heeft toegezegd om vakbonden te betrekken bij het certificeringsproces en de werkomstandigheden van de werknemers.

LABEL NATUURSTEEN

Er wordt door de BWI en met steun van FNV Bouw nog steeds gewerkt aan een label natuursteen. Een duurzaam label voor natuursteen geeft bouwbedrijven de garantie dat natuursteen op een verantwoorde wijze wordt geproduceerd. Dat betekent gemaakt zonder kinderarbeid, onder veilige en gezonde werkomstandigheden en zonder schade aan te brengen aan het milieu. Met leveranciers probeert de BWI gedragscodes af te spreken. Het is een proces van lange adem, zegt een beleidsmedewerker van FNV Bouw. "Met alleen een gedragscode ben je er nog niet. Er moet ook constant gecontroleerd worden of de leveranciers zich wel aan de afspraken houden. Alleen dan weten bouwbedrijven dat natuursteen ook echt duurzaam is."

INTERNATIONALE DAG SOLIDARITEIT

Samen met andere FNV-bonden en FNV Mondiaal organiseert FNV Bouw op 30 oktober een internationale dag van de solidariteit. Er is speciale aandacht voor de situatie in Qatar. Hier werken Nepalese arbeidsmigranten onder slechte omstandigheden aan de bouw van voetbalstadia voor het WK voetbal in 2022. De situatie is zo ernstig dat er zelfs doden vallen. Een bestuurder van FNV Bouw die deel uitmaakt van een BWI-delegatie vertelt over de schrijnende en onveilige omstandigheden waaronder de bouwvakkers moeten werken. Na aanleiding van het BWI-inspectiebezoek roept de FNV het kabinet en de KNVB op druk te zetten op Qatar en de wereld-voetbalbond FIFA om een eind te maken aan het systematisch en ernstig uitbuiten van arbeidsmigranten. Op 3 oktober demonstreert de BWI en de Zwitserse vakbond UNIA voor het FIFA-hoofdkantoor in Zurich voor gewoon goed werk.

CHILD LEARN

In Limburg (Schimmert) wordt op 16 juni weer een sponsormarathon gehouden waarvan de opbrengst gaat naar Child Learn. Via dit BWL-project krijgen kinderen in India de kans om naar school te gaan en wordt kinderarbeid tegengegaan. Child Learn bouwt met het geld schooltjes in India en Nepal waar nog steeds kinderen werken in bijvoorbeeld steengroeves. Met als doel de kinderen de klas in te krijgen en ze een kans te geven op een betere toekomst. Het project wordt medegefinancierd door FNV Bouw.

TURKIJE

In 2013 is het BWL-project in Turkije afgesloten, waaraan ook FNV Bouw deelnam. Het doel was om Turkse vakbonden te ondersteunen in hun werk en om de organisatiegraad te vergroten. Turkse kaderleden zijn geschoold om wervingsactiviteiten op te zetten. Dit heeft tot een flinke ledenaanwas gezorgd.

KLANKBORDGROEP IZ/EZ

Dit jaar is de klankbordgroep Internationale zaken/ Europese zaken een aantal keren bij elkaar geweest. De klankbordgroep bestaat uit een groep kaderleden afkomstig uit alle sectoren van FNV Bouw. De kaderleden hebben als taak om signalen door te geven als er iets mis is met de veiligheid en gezondheid in bedrijven en sectoren. Daarnaast brengt de klankbordgroep internationaal vakbondswerk onder de aandacht van collega's. ■

A man with glasses and a plaid shirt is working on a wooden chair in a workshop. He is holding a piece of wood and is smiling at the camera. The background is a workshop with wooden walls and various tools. There are red and blue diagonal stripes overlaid on the image.

**SOCIAAL
JAARVERSLAG
2013**

SOCIAAL JAARVERSLAG 2013 - SAMENVATTING

In het Sociaal Jaarverslag wordt aandacht besteed aan het sociaal beleid van FNV Bouw. Hier komen onderwerpen aan de orde zoals personeelsbeleid, arbeidsvoorwaarden, ziekteverzuim en re-integratie, opleidingen en werving en selectie. Hieronder een samenvatting uit het Sociaal Jaarverslag met onderwerpen die ook voor u als bondsraadslid interessant zijn.

ZIEKTEVERZUIM

Het ziekteverzuim is in 2013 gedaald naar 4,54% ten opzichte van 5,85% in 2012 (zwangerschap niet meegerekend). Het aandeel langdurig verzuim is nog steeds een van de voornaamste oorzaken van het ziekteverzuimpercentage. Het ziekteverzuimpercentage van de afgelopen 10 jaar daalt naar het landelijk gemiddelde van 4%. Met 4,54% zit FNV Bouw daar iets boven.

OPLEIDINGSBELEID

Uitgangspunten van het opleidingsbeleid zijn een leven lang leren en employability. Met employability wordt bedoeld dat werknemers aantrekkelijk blijven voor de arbeidsmarkt zowel binnen als buiten de organisatie. Behalve formeel leren (klassieke trainingen) wordt ook informeel leren gestimuleerd. Opleidingsinstrumenten die worden ingezet zijn: klassieke scholing, e-learning, coaching en intervisie.

STAGEBELEID

FNV Bouw vindt het belangrijk om stagiaires de kans te geven de werkpraktijk van hun toekomstige vak te ervaren. De stagiaire oefent beroepsvaardigheden, doet nieuwe kennis op en ontwikkelt persoonlijke vaardigheden. In 2013 hebben 17 stagiaires bij FNV Bouw praktijkervaring opgedaan.

DIVERSITEITSBELEID

FNV Bouw wil dat het personeelsbestand zoveel mogelijk een afspiegeling is van de samenleving. Als onderdeel van het diversiteitsbeleid werkt er één Wajonger in het bedrijfsrestaurant en drie Wajongers verzorgen schoonmaakwerkzaamheden in het hoofdkantoor. FNV Bouw blijft mensen die werkervaringsplekken zoeken de kans geven om hun kennis in de praktijk te brengen.

VRIJWILLIGERSBANK IN HUIS

FNV Bouw kent een regeling waarbij medewerkers een projectsubsidie kunnen aanvragen om te gebruiken voor een goed doel, waarvoor zij zich inzetten in hun vrije tijd. De 'subsidie' kan geld zijn, maar ook vrije dagen. Een selectiecommissie beoordeelt de projectaanvraag. Als

tegenprestatie moet de medewerker bereid zijn ervaringen aan collega's te vertellen via een weblog, interview in het personeelsblad of een presentatie aan collega's. Dit jaar zijn er geen collega's geweest die een aanvraag hebben ingediend.

FLEXIBEL WERKEN

FNV Bouw is voorstander van flexibel werken. Dit betekent dat medewerkers zelf bepalen waar, wanneer en hoe ze hun werk doen. Doordat werknemers meer flexibiliteit krijgen in de planning van hun werkzaamheden kan FNV Bouw de dienstverlening naar leden verbeteren. Het invoeren van flexibel werken maakt van FNV Bouw een aantrekkelijke werkgever. Het verhoogt het arbeidsplezier en medewerkers worden in staat gesteld om werk en privé met elkaar te combineren. Om flexibel werken mogelijk te maken zijn er dit jaar flexibele werkplekken ingericht en worden steeds meer werkruimtes gedeeld met anderen.

DE CLUB VAN GEPENSIONEERDEN

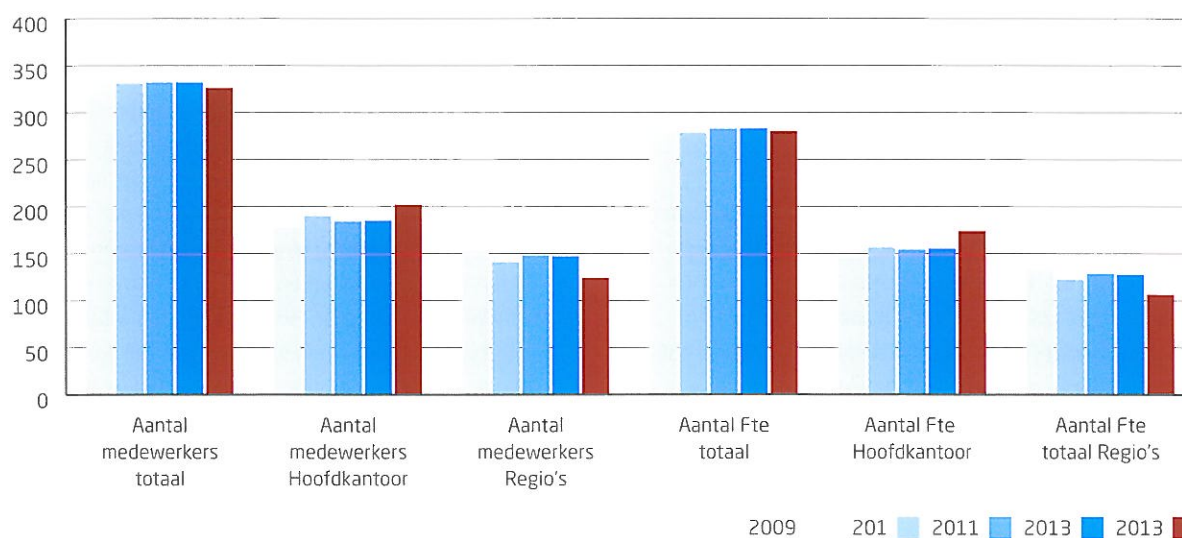
FNV Bouw heeft een zeer actieve club van 155 gepensioneerden. De oud-medewerkers komen regelmatig bij elkaar om oud-collega's te ontmoeten. In het personeelsblad Bouwwerk publiceert de club van gepensioneerden af en toe over zijn activiteiten. Ook gepensioneerden krijgen Bouwwerk thuisgestuurd.

INCENTIVE VOOR COLLEGA

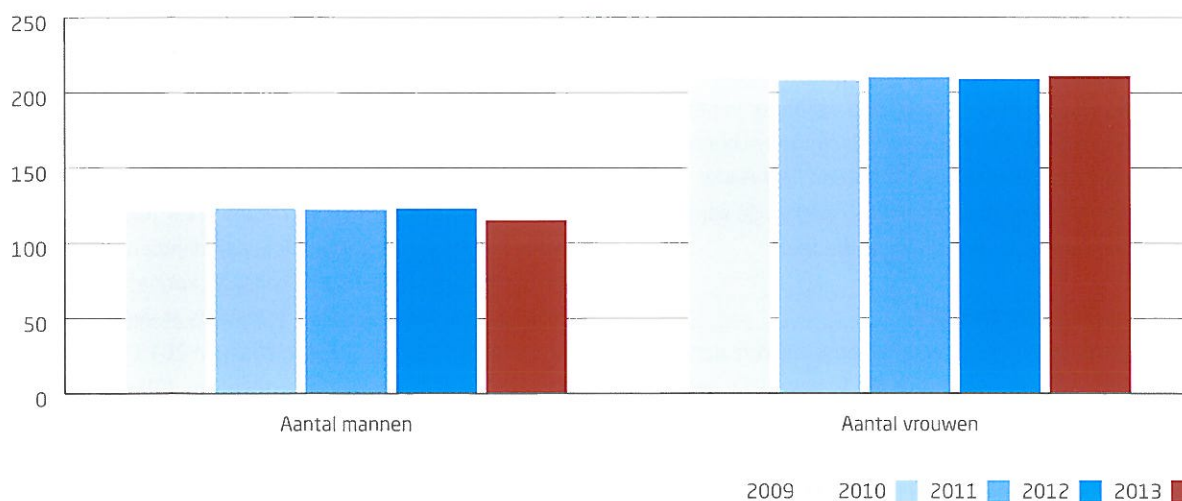
Een incentive is een eenmalige, spontane beloning voor een medewerker die een bijzondere prestatie heeft geleverd. Hieraan ligt geen afspraak of doelstelling ten grondslag die vooraf bekend was. De extra beloning heeft als doel de waardering voor de medewerker te onderstrepen. Bij FNV Bouw kunnen leidinggevenden een incentive toekennen, maar ook collega's kunnen elkaar voordragen voor een incentive. Per jaar is er een budget van maximaal 4.000 euro beschikbaar. In 2013 hebben 14 collega's een incentive ontvangen van 300 euro. ■

TABELLEN EN GRAFIEKEN

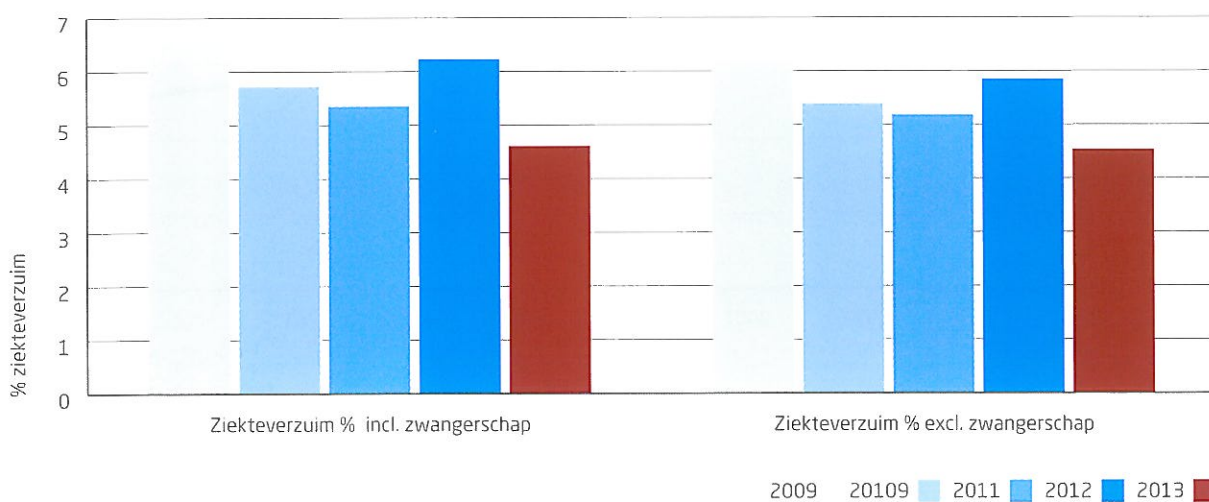
AANTAL MEDEWERKERS EN FTE	2009	2010	2011	2012	2013 /
Aantal medewerkers totaal	331	331	332	332	326
Aantal medewerkers Hoofdkantoor	178	190	184	185	202
Aantal medewerkers Regio's	153	141	148	147	124
Aantal Fte totaal	278,83	278,50	282,62	282,87	279,83
Aantal Fte Hoofdkantoor	145,92	156,24	154,08	155,18	173,63
Aantal Fte totaal Regio's	132,91	122,26	128,54	127,69	106,20

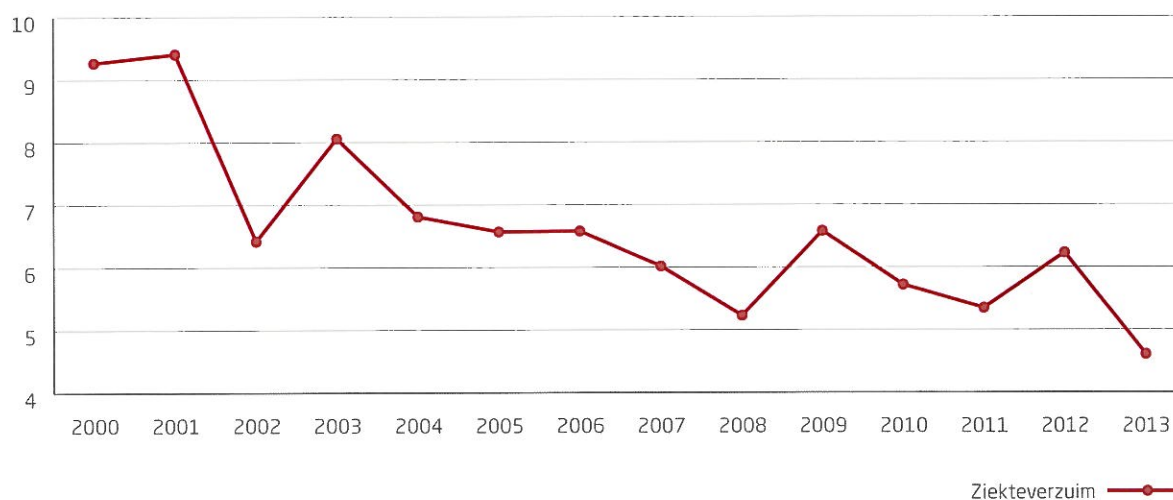
VERDELING MAN/VROUW	2009	2010	2011	2012	2013 /
Aantal mannen	121	123	122	123	115
Aantal vrouwen	210	208	210	209	211

ZIEKTEVERZUIM %	2008	2009	2010	2011	2012 /
Ziekteverzuim % incl. zwangerschap	5,23	6,58	5,72	5,35	6,23
Ziekteverzuim % excl. zwangerschap	4,82	6,18	5,39	5,18	5,85

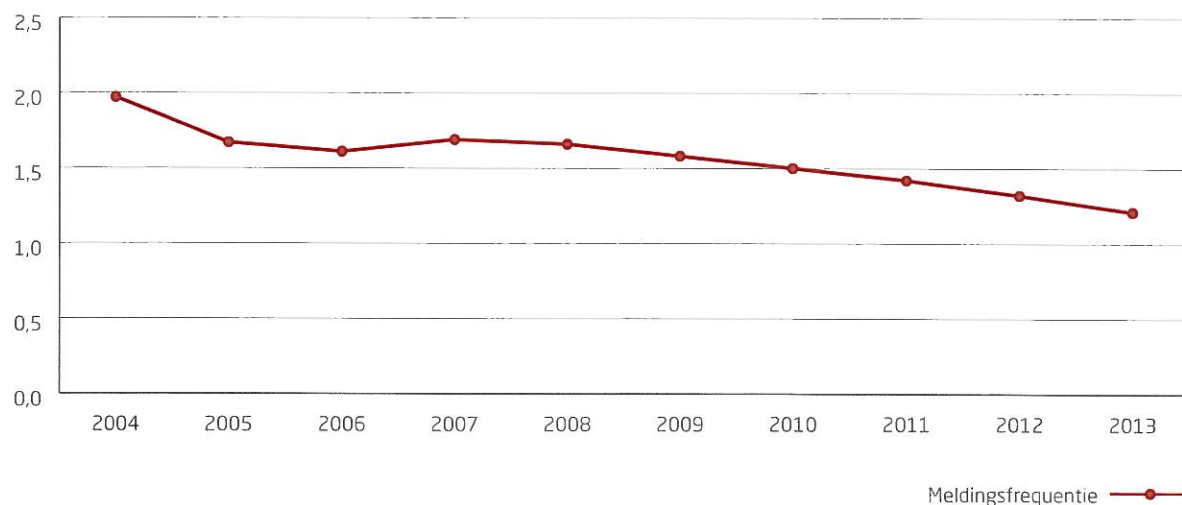

ZIEKTEVERZUIM %	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ziekteverzuim %	9,27	9,41	6,42	8,06	6,81	6,57	6,58	6,02	5,23	6,58	5,72	5,35	6,23	4,61

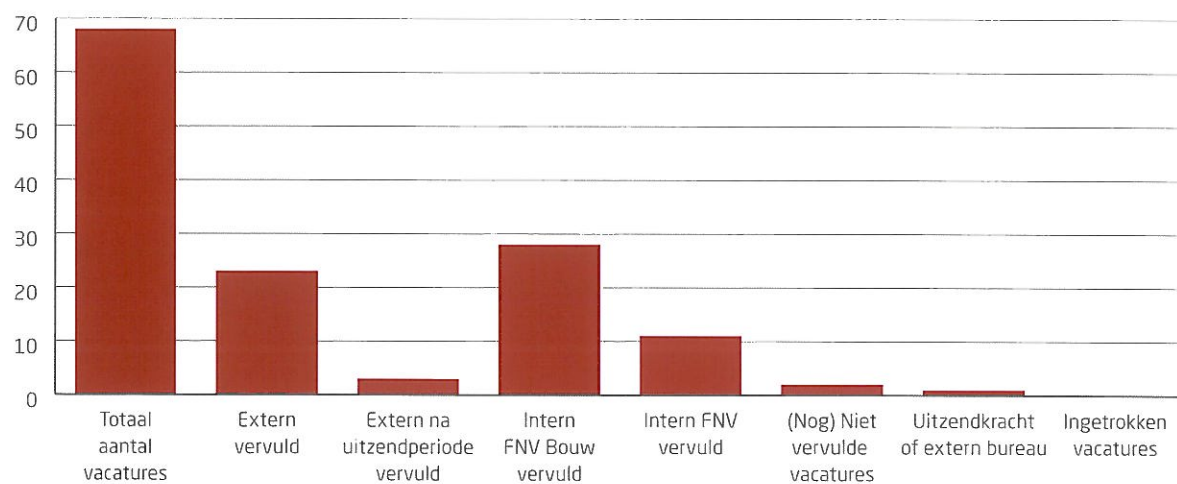
MELDINGSFREQUENTIE *)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Meldingsfrequentie	1,97	1,67	1,61	1,69	1,66	1,58	1,5	1,42	1,32	1,21

*) Meldingsfrequentie is de verhouding tussen het aantal ziekmeldingen en het aantal personeelsleden.

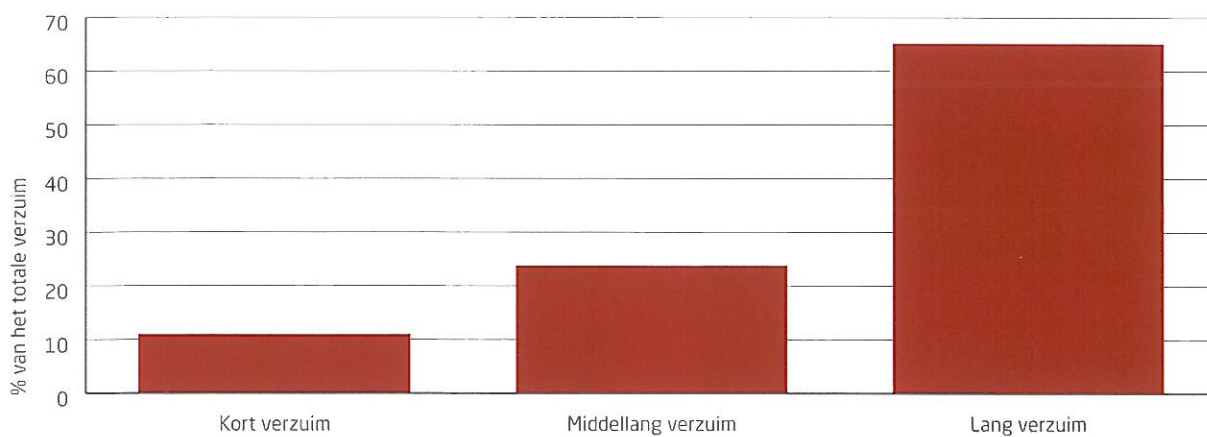
VACATURES 2013

Totaal aantal vacatures	68
Extern vervuld	23
Extern na uitzendperiode vervuld	3
Intern FNV Bouw vervuld	28
Intern FNV vervuld	11
(Nog) Niet vervulde vacatures	2
Uitzendkracht of extern bureau	1
Ingetrokken vacatures	0

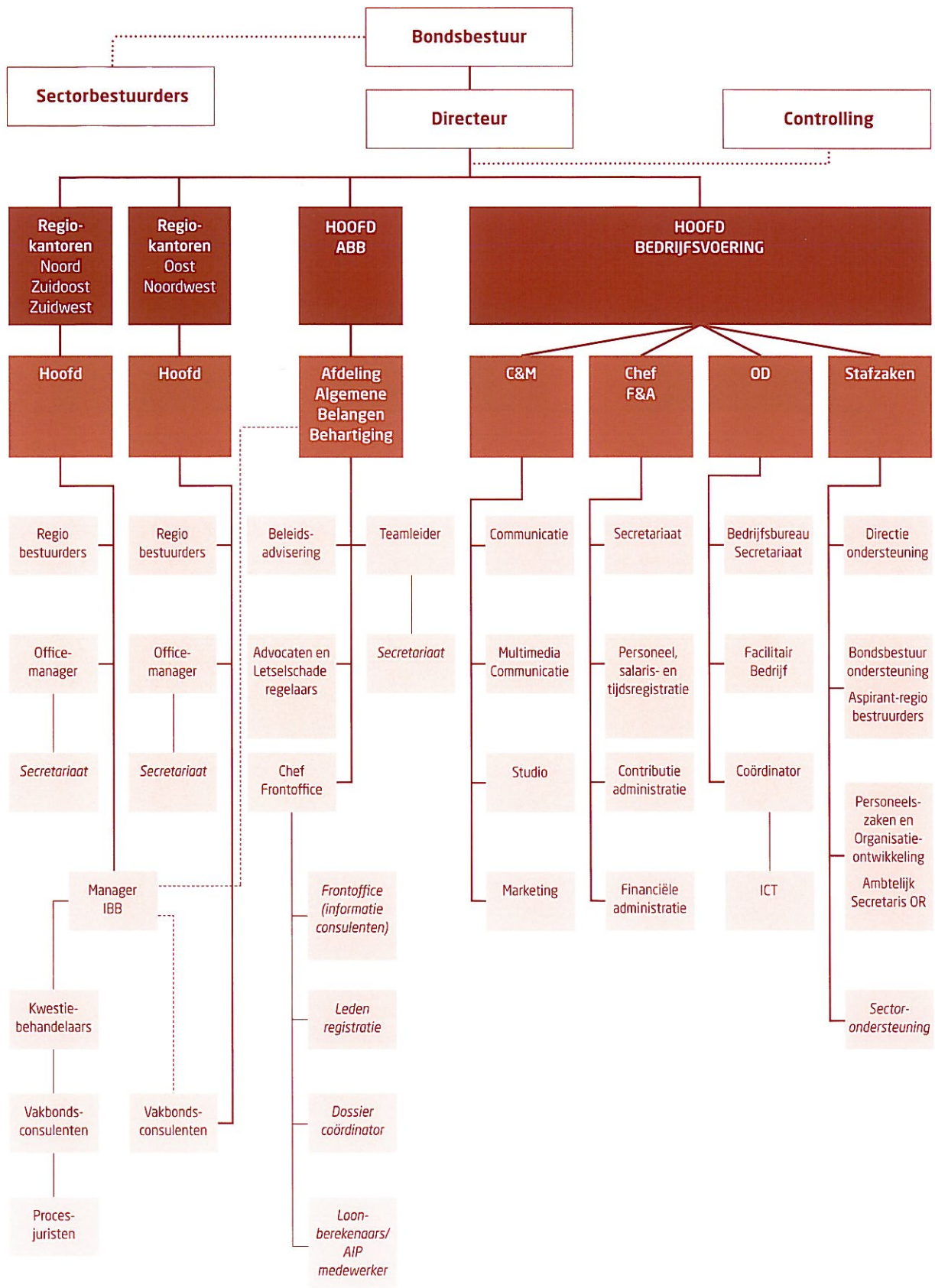

KORT, MIDDELLANG, LANG VERZUIM % 2013

Totaal verzuim	100%
Kort verzuim	11,0%
Middellang verzuim	23,8%
Lang verzuim	65,2%

ORGANOGRAM FNV BOUW

VERKORT FINANCIEEL JAARVERSLAG 2013

SAMENGEVAT BESTUURSVERSLAG

ALGEMEEN

De jaarrekening FNV Bouw is opgemaakt met inachtneming van Richtlijn 640 inzake "Organisaties zonder winststreven", uitgevaardigd door de Raad van de Jaarverslaggeving. Bij de jaarrekening is een goedkeurende controleverklaring zonder toelichtende paragraaf afgegeven.

NIEUWE UITGANGSPUNTEN VAN FINANCIËEL BELEID

FNV Bouw bereidt samen met FNV Vereniging, Abvakabo, FNV Bondengenoeten, FNV Kiem en FNV Sport een fusie voor om per 1 januari 2015 samen met de overige bonden de nieuwe FNV gestalte te geven. Ten behoeve van de nieuwe FNV is een financieel beleid ontwikkeld en vastgesteld op basis waarvan overgangsafspraken in aanloop naar de fusie zijn gemaakt die door de fusiebonden zo veel als mogelijk in 2013 worden toegepast. Toepassing daarvan heeft geleid tot een stelselwijziging en schattingswijzigingen. Het financiële effect voor het jaarresultaat 2013 bedraagt 6,3 miljoen euro positief. Waar nodig zijn de vergelijkende cijfers voor resultaat en vermogen voor 2012 aangepast.

RESULTAAT

Het financiële resultaat van 2013 bedraagt 13,0 miljoen euro. In de begroting is rekening gehouden met een negatief resultaat van 95.000 euro. Het bedrijfsresultaat is 13,1 miljoen euro meer positief dan begroot.

De baten zijn per saldo 714.000 euro hoger dan begroot. De contributieontvangsten zijn 214.000 euro lager. De inkomsten uit vacatiegelden, convenanten en O&O fondsen en overige werkgeversbijdragen zijn 615.000 euro hoger dan begroot, ook de overige baten zijn 313.000 euro hoger dan begroot.

De lasten zijn 5,6 miljoen euro lager dan begroot; hogere personeelskosten (854.000 euro), per saldo hogere facilitaire en algemene kosten (269.000 euro), hogere uitgaven voor activiteiten (513.000 euro), lagere kosten voor ledenbinding (44.000 euro) en voor contributies en bijdragen (7,2 miljoen euro).

De personeelskosten zijn 0,85 miljoen euro hoger dan begroot. De inzet van eigen personeel op het formatieplaatsenplan laat een onderschijding zien van 1,2 miljoen euro. Daarmee wordt zoals voorzien de boven formatie gefinancierd, 0,4 miljoen euro, evenals de inzet van uitzendkrachten voor vacatures en werkdruk, 0,5 miljoen euro. Van de extra inzet voor crisisjuristen van 1,7 miljoen

euro is 1 miljoen afgewenteld op de balansreserve. Aan voorzieningen voor inactiviteit is per saldo 0,5 miljoen gedoteerd. De gevolgen van de nieuwe uitgangspunten voor financieel beleid zijn op de personeelskosten per saldo nagenoeg nihil.

Onder de facilitaire kosten laat huisvesting per saldo 0,5 miljoen hogere kosten zien. Dit hangt vooral samen met de kosten voor renovatie en herinrichting van het hoofdkantoor. Er zijn minder kosten voor ICT door lagere afschrijvingslasten.

Bij activiteitskosten is 114.000 euro meer besteed aan vergaderingen, 66.000 euro minder aan internationale activiteiten, 200.000 euro minder aan de A-lijn, 79.000 euro minder voor Algemene belangenbehartiging, 148.000 euro minder aan Communicatie en Marketing en 742.000 euro meer aan Projecten (bouwkolom en nieuwe huisstijl). De kosten voor ledenbinding zijn 44.000 euro lager dan begroot.

De kosten voor contributies en bijdragen zijn circa 7,2 miljoen lager dan begroot, voornamelijk als gevolg van de nieuwe uitgangspunten voor financieel beleid. De vrijval van de weerstandskas van 6,9 miljoen is ten gunste van het resultaat 2013 gebracht. De begrote dotatie van vermogensopbrengsten van 0,7 miljoen is door het bereiken van het maximum niveau niet nodig gebleken. Op basis van de nieuwe uitgangspunten worden dotaties aan de eigen weerstandskas en aan het weerstandsfonds van de FNV ten laste van het resultaat gebracht.

De beleggingsopbrengst is 7 miljoen euro hoger dan begroot. Het gemiddeld beleggingsresultaat was 10,9%, in de begroting is rekening gehouden met 6%.

RESULTAATBESTEMMING 2013

Het resultaat is - nadat voor 3,7 miljoen euro aan reguliere afwenteling op de bestemmingsreserves heeft plaatsgevonden - toegevoegd aan de Reserve districten (0,2 miljoen euro), aan de Reserve dossierbehandeling (1,5 miljoen euro), aan de Bondsvermogen (5,3 miljoen euro) en aan de Vernieuwingsreserve (9,8 miljoen euro).

BEGROTING 2014

De begroting voor 2014, die is gebaseerd op een gemiddeld ledental van 105.500 (waarbij is gerekend met een teruggang van 6.000 leden) voorziet in een negatief jaarresultaat

van 3.910.000 euro, maar met een sluitende bondshuishouding. De gebruikelijke toerekening van vermogensopbrengsten aan de bondshuishouding is teruggebracht tot 2 miljoen euro en is daarmee ten opzichte van 2013 gehalveerd. Daarmee wordt een forse stap gezet in het behalen van de doelstelling om structureel 4 miljoen euro te besparen. Daartoe zijn in de begroting 2014 een aantal besparingsmogelijkheden opgenomen die weerslag hebben zowel op de vereniging als op de werkorganisatie.

SAMENWERKING BINNEN DE FNV

In 2013 is met grote inzet voortzetting gegeven aan de inspanningen tot voorbereiding van de fusie, er zijn FNV breed werkgroepen aan de slag om blauwdrukken te ontwerpen voor de inrichting van financiële en organisatorische structuren van een nieuwe vakbeweging. Tevens is een proces in volle gang om de werkorganisaties van FNV Bouw, FNV Bondgenoten, AbvaKabo FNV, FNV Kiem, FNV Sport en de Vakcentrale in elkaar te gaan schuiven om vanaf 1-1-2015 samen in het ongedeelde

deel van de FNV te kunnen opgaan. De formele besluitvorming hierover vindt in oktober 2014 plaats.

TOT SLOT

We sluiten dit jaar in financiële zin positief af, 2013 was wederom een goed beleggingsjaar. FNV Bouw is financieel gezond, we kunnen voldoen aan de financiële beleidsuitgangspunten van de nieuwe FNV maar het ledenverlies blijft zorgwekkend. Onze sectoren hebben nog steeds te lijden van de crisis. De versterking van de FNV beoogt ons een herkenbaarder profiel in die sectoren te geven. Dat gebeurt voor FNV Bouw via het project Bouwkolom, het organiseren van Zelfstandigen zonder personeel en door het project Naleving. Daartoe is afgelopen jaar geld geïnvesteerd om meer bouwplaatsen te kunnen bezoeken en naleving van CAO en sociale wetgeving af te dwingen. De samenwerking in de FNV moet ook leiden tot sterkere lokale en regionale aanwezigheid, meer schoolvoorlichting aan jongeren en goede kaderscholing. ■

SAMENGEVATTE JAARREKENING 2013

SAMENGEVATTE BALANS, NA RESULTAATBESTEMMING

bedragen x 1.000 euro

	31-12-2013	31-12-2012 ¹
VASTE ACTIVA		
(Im)materiële vaste activa	8.771	8.900
Financiële vaste activa	<u>132.700</u>	<u>126.611</u>
	141.471	135.511
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen	3.594	2.725
Liquide middelen	<u>5.796</u>	<u>6.854</u>
	9.390	9.579
KORTLOPENDE SCHULDEN	<u>-/- 4.319</u>	<u>-/- 3.551</u>
Netto vlottende middelen	<u>5.071</u>	<u>6.029</u>
	<u>146.542</u>	<u>141.540</u>
Voorzieningen	8.099	9.166
Weerstandskas	9.368	16.116
Herwaarderingsreserve	4.151	4.234
VERMOGEN VRIJ BESTEEDBAAR		
Bestemmingsreserves	25.795	18.272
Bondsvermogen	<u>99.129</u>	<u>93.751</u>
	<u>124.924</u>	<u>112.023</u>
	<u>146.542</u>	<u>141.540</u>

1) herzien na stelselwijziging (vermogen en voorzieningen)

SAMENGEVATTE RESULTATENREKENING

bedragen x 1.000 euro

	BEGROTING 2013	RESULTAAT 2013	VERSCHIL TOV BEGROTING	RESULTAAT 2012 ¹⁾
BATEN				
1. Contributies	15.473	15.259	-214	16.041
2. O&O-, werkgevers- en convenantsbijdragen	10.313	10.894	581	10.687
3. Overige baten	1.421	1.768	347	1.583
	<u>27.206</u>	<u>27.920</u>	<u>714</u>	<u>28.311</u>
LASTEN				
4. Menskracht (personeelskosten)	20.248	21.102	854	19.955
5. Middelen (faciliteiten en kantoorkosten)	5.757	6.026	269	5.733
6. Activiteiten	5.448	5.917	469	4.977
7. Contributies en bijdragen	2.469	-4.738	-7.207	1.575
	<u>33.922</u>	<u>28.307</u>	<u>-5.616</u>	<u>32.239</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	<u>-6.716</u>	<u>-386</u>	<u>6.330</u>	<u>-3.927</u>
FINANCIELE BATEN EN LASTEN	<u>6.621</u>	<u>13.408</u>	<u>6.787</u>	<u>15.265</u>
RESULTAAT	<u><u>-95</u></u>	<u><u>13.022</u></u>	<u><u>13.117</u></u>	<u><u>11.338</u></u>

1) herzien na stelselwijziging (per saldo een financieel effect van 416.000 euro positief)

KENGETALLEN

	2013	2012 ¹	2012	2011	2010 /
1. LEDEN					
a. gemiddeld aantal leden	110.711	115.840	115.840	120.616	124.918
b. totale contributie-ontvangst (x 1.000 euro)	15.259	16.041	16.041	16.643	17.122
c. netto contributie-opbrengst per lid	137,83	138,48	138,48	137,98	137,07
2. PERSONEEL					
a. personeelsbezetting in fte	277,90	279,00	279,0	283,3	277,5
b. totale personeelskosten (voor doorberekeningen, x 1.000 euro)	21.534	20.124	20.743	20.380	20.060
c. gemiddelde personeelskosten per fte	77.497	72.122	74.340	71.934	72.292
3. RESULTATENREKENING (x 1.000 euro)					
a. Baten	27.920	28.311	28.311	29.227	29.395
b. Lasten	28.307	32.239	32.858	32.174	32.724
c. Bedrijfsresultaat	-386	-3.927	-4.547	-2.948	-3.329
d. Financiële baten en lasten	13.408	15.265	15.468	-1.520	10.852
e. Resultaat	13.022	11.338	10.921	-4.467	7.523
4. WEERSTANDSKAS					
a. omvang weerstandskas (x 1.000 euro)	9.367	16.116	16.116	16.535	17.105
b. onttrekkingen (x 1.000 euro)	25	172	172	333	235
c. gemiddelde omvang per lid	85	139	139	137	137
5. BONDSVERMOGEN (inclusief herwaarderingsreserve x 1.000 euro)	103.280	97.985	104.320	101.962	105.081
6. BESTEMMINGSRESERVES (x 1.000 euro)	25.795	18.272	18.272	9.569	10.890

1) herzien na stelselwijziging

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van FNV Bouw te Woerden.

De bijgesloten in het verkort financieel jaarverslag opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2013 en de samengevatte resultatenrekening over 2013 met bijbehorende toelichtingen, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2013 van FNV Bouw te Woerden. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 7 april 2014.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, en in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van FNV Bouw.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de gecontroleerde jaarrekening van FNV Bouw.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening, in alle van materieel belang zijnde aspecten, consistent met de gecontroleerde jaarrekening van FNV Bouw en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de gecontroleerde jaarrekening van FNV Bouw.

Amsterdam, 7 april 2014

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:

A.P. Buteijn RA en R.W.J. Bruinooge RA

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

COLOFON

Uitgave Stichting FNV Pers in opdracht van FNV Bouw

Redactie Jenke Willemse

Opmaak Studio FNV Bouw

Fotografie Martin de Bouter, Chris Pennarts, Henk Panhuizen

Vormgeving Bataafsche Teeken Maatschappij, Rotterdam

Druk Van Liere Media bv, Emmen

Oplage 500

Bestelnummer B0133

Order 14073

April 2014

